Став странајасса проԉетаріјјас, ӧтувтчӧј!

№ 28 (813)
ФЕВРАԈ
26 лун
1938 во

КОМІ КОМСОМОԈЕЦ

Гаԅет лецӧны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армијалы ԁа Војенно-Морскӧј Флотлы 20 во

Оборона куԅа Нароԁнӧј Комиссар Сӧветскӧј Сојузса маршал ВОРОШІЛОВ јортлӧн реч

РК ԁа КА Московскӧј сӧветлӧн общественнӧј организацијајас ԁа воінскӧј частјас участијеӧн торжественнӧј заседаније вылын, коԁӧс сіӧма Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот 20 во тырӧмлы

Јортјас!

Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот сӧветскӧј госуԁарствоса став нароԁјаскӧԁ ӧтԏӧщ празԁнујтӧны асланыс оломлыс 20 во.

Пролетарскӧј революцијалӧн армија ԁа флот кык ԁас во чӧжӧн вӧліны выл социалістіческӧј обществолӧн вернӧј оплотӧн ԁа ӧтԏӧщ аслас госуԁарствокӧԁ ԁугԁывтӧг быԁмісны, совершенствујтчісны ԁа ԁуніа каԁ кежлӧ петкӧԁлӧны асланыс побеԁившӧј социалізмлыс могущественнӧј вооружоннӧј вын.

Гражԁанскӧј војна војасӧ Краснӧј Армија ԁа Краснӧј Морскӧј Флот, тышкасыс нароԁлыс вомынмунысь бојевӧј отрʻаԁ составлајтӧмӧн, вірӧн ԁорјісны асьыныс роԁінанысӧ ԁа Октабрскӧј социалістіческӧј революцијалыс веліколӧј ԁелӧсӧ. Најӧ ʒікӧʒ жугӧԁісны помещічје-буржуазнӧј ԁа кулацкӧј контрреволюција нӧті колтӧг, сылыс став вооружоннӧј полчішщејасӧ быроԁӧмӧн. Сӧкыԁ ԁа віркістан бітвајасын Краснӧј Армија ԁа Краснӧј Флот пасвартісны іностраннӧј інтервентјаслыс армијајассӧ ԁа позорӧн шыбытісны најӧс сӧветскӧј госуԁарство преԁелјас сајӧ.

Уна ԁас сурс повтӧм бојец сетісны асьыныс оломнысӧ нароԁ ԁелӧ вӧсна Краснӧј Армија ԁа Краснӧј Војенно-Морскӧј Флот раԁјасын тышкасӧмӧн. Нароԁнӧј геројјаслӧн тащӧм німјас, кыʒ **Чапајев, Щорс, Руԁнев, Пархоменко, Лазо, Ԃунԁіч**, матрос **Железнак** ԁа уна мукӧԁјаслӧн, кутасны пыр овны поколенијејас сӧломјасын. На јылыс благоԁарнӧј сӧветскӧј нароԁ течӧ асьыс сылан кывјас, на јылыс гіжӧны і нӧшта кутасны гіжны уна кніга. Најӧ вдохновлајтӧны міјанлыс том јӧзӧс поԁвігјас ԁа героізм вылӧ ԁа служітӧны аслас нароԁлы, роԁіналы, Ленін—Сталін веліколӧј ԁелӧлы помтӧм преԁанност прімерӧн.

Јортјас! 1917 воса нојабр 7-ӧԁ лунӧ рабочӧјјас ԁа крестԏана Ленін—Сталін партија веськӧԁлӧм улын путкылтісны Россіјаса помещікјаслыс ԁа капиталістјаслыс правітельство ԁа бостісны власт асланыс кіјасӧ. Свет вылӧ петкӧԁчіс выл, таӧʒ некор вӧвлытӧм сӧветскӧј социалістіческӧј госуԁарство рабоче-крестԏанскӧј правітельство јурнуӧԁӧм улын. Тајӧ каԁсаныс ӧзіс рабочӧј класслӧн, ужалыс крестԏанстволӧн ԁа став честнӧјыслӧн, мый вӧлі міјан нароԁын, збыл вылӧ героіческӧј тыш Россіјаса ʒвермӧм контрреволюцијакӧԁ ԁа іноземнӧј інтервенцијакӧԁ. Завоԁітчіс вооружоннӧј схватка выл, сӧмын-на чужыс социалістіческӧј мірлӧн насіліје ԁа потрепытивејас міркӧԁ—капиталістіческӧј міркӧԁ. Керенскіјјас ԁа гучковјас, генерал красновјас, каԉеԁінјас, корніловјас, ԃенікінјас ԁа колчакјас—**ставныс** сіјӧ царскӧј самоԃержавије ԁа капиталістіческӧј строј ԁорјісјас, іностраннӧј інтервентјаслӧн агентјас ԁа роч нароԁӧс уна мукӧԁ поԁтысјас јурнуӧԁісны контрреволюцијалӧн сӧԁ вынјасӧн ԁа зілісны чужігас пасвартны ԁа поԁтыны вірын сӧветјаслыс республіка.

Том сӧветскӧј госуԁарстволӧн вооружоннӧј вынјас, коԁјас вӧліны секі краснӧј гварԃіјалӧн уна лыԁа, но разі-пеԉіа ԁа омӧԉа котыртӧм отрʻаԁјасӧн, коԁјасӧс лӧсӧԁӧма рабочӧјјасӧн фабрікјас ԁа завоԁјас вылын ԁа важ царскӧј армијалӧн торја частјасыс, коԁјас вужісны пролетарскӧј революција ԁор, ез вермыны, гӧгӧрвоӧӧ, ԁыр воԅсасны пыщкӧсса контрреволюција ԁа іноземнӧј інтервенција вынјаскӧԁ, коԁјас жеԋыԁік каԁӧн шымыртісны сӧветскӧј Россіјалыс став окраінајассӧ.

Ленінлӧн — Сталінлӧн партија, рабоче-крестԏанскӧј правітельство паскалыс віркістан тыш опыт вылын убежԁајтчісны регуларнӧј Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армијаӧ вужны колан лунын, коԁі ескӧ верміс ԁорјыны революцијалыс ԁелӧ пыщкӧсса контрреволюцијаыс ԁа успешнӧја венны іностраннӧј інтервентјаслыс уна лыԁа регуларнӧј војскасӧ.

1918 воса јанвар 28-ӧԁ лунӧ веліколӧј **Ленін** кырымаліс ԁекрет выл Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армија котыртӧм јылыс, а 15 лун мысті—мӧԁ ԁекрет важ морскӧј флот распустітӧм ԁа выл Рабоче - Крестԏанскӧј Краснӧј Флот лӧсӧԁӧм јылыс.

Сы бӧрја событијејас петкӧԁлісны, кущӧм муԁрӧјӧс ԁа ылыс аʒʒанаӧс вӧліны тајӧ решенијејасыс.

1919 во завоԁітчігӧн-нін пыщкӧсса контрреволюцијалӧн, іностраннӧј інтервентјасӧс артыштӧг, вӧлі 700 сурс ԁорыс унжык белогварԃејскӧј салԁат, коԁјасӧс вӧлі котыртӧма отрʻаԁјасӧ, ԁівізијајасӧ, корпусјасӧ ԁа армијајасӧ, коԁјасӧн вӧлі веськӧԁлӧны тӧԁӧма царскӧј генералјас ԁа гырыс капиталістіческӧј странајасса генштабјас. Паскаліс збыл, віркістан ыжыԁ тыш.

Россіјаын пролетарскӧј революцијаыс јона повзӧм став імперіалістіческӧј ʒверјоыс—гырыс слӧнјассаӧн посԋі моськајасӧʒ термасіс россіјскӧј контрреволюцијалы отсӧг вылӧ, меԁым ԋещыштны сылаԅык кусӧк, обеспечітны ас сајас сӧветскӧј нароԁӧс грабітӧмын пај.

Імперіалістіческӧј фронтјас вылыс нарошнӧ востӧм ԁа міјан територија вылӧ шыбытӧм інтервентјаслӧн војска, ӧтԏӧщ россіјса контрреволюцијакӧԁ, босталісны ӧті бӧрса мӧԁӧс сӧветскӧј територијалыс јукӧнјасӧ. Белоруссија ԁа Украіна, Војвыв Кавказ ԁа Закавказје, Поволжје ԁа Среԁнеј Азија, Урал, Запаԁнӧј ԁа Восточнӧј Сібір, Забајкалје ԁа Ԁалнеј Восток, Курск, Воронеж, Орʻол ԁа Ленінграԁ ԁінӧ непосреԁственнӧј поԁступјас—став тајӧ рајонјасыс ԁа карјасыс ыпјалісны војна пӧжарыс, кіскавсісны міјан рабочӧјјас ԁа крестԏана свјащеннӧј вірӧн.

Германија, Англија, Франција, Італија, САСШ, Јапонија, Полша, Румынија, Естонија, Латвија, Літва, Чехословакија, Фінланԁија, Греција—странајасӧс тащӧм нетыр лыԁӧԁӧмӧн, коԁјаслӧн правітельствојасыс пуктылісны сек став вынысӧ, меԁым асланыс војска отсӧгӧн белӧј армијајаскӧԁ ӧтлаын поԁтыны вірын рабочӧјјасӧс ԁа крестԏанаӧс, пролетарскӧј революцијаӧс, поработітны міјан нароԁјасӧс, бырӧԁны налыс свобоԁа ԁа незавісімост, торјӧԁлыны ԁа грабітны торја јукӧнјасӧн Сӧветскӧј госуԁарство.

400 сурс бӧрјӧм салԁат, коԁјасӧс вӧлі вооружітӧма меԁбур бојевӧј технікаӧн ԁа неомӧлјыка бӧрјӧм офіцерјас ԁа генералјас јурнуӧԁӧм улын мӧԁӧма інԁӧм госуԁарствојасӧн лунвывсаӧ, рытыввывсаӧ, војвывсаӧ ԁа асывывсаӧ, сотісны міјанлыс карјас ԁа сіктјас, грабітісны, вӧшӧԁалісны ԁа лыјлісны сӧветскӧј нароԁӧс,— ӧті кывјӧн-кӧ, ԁелӧ вылын петкӧԁлісны міјан нароԁ воԅын асьыныс капиталістіческӧј „цівілізацијасӧ“ ԁа „културасӧ“.

Пыщкӧсса контрреволюција ԁа іностраннӧј інтервенција тајӧ вынјаскӧԁ окончателнӧј побеԁа вылӧ арталӧмӧн успешнӧја тышкасны вермісны сӧмын регуларнӧј, војеннӧј организација став правілӧјас серті стројтӧм Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Краснӧј Морскӧј Флот.

Міјан партија паськӧԁіс гіганіческӧј уж регуларнӧј Краснӧј Армија ԁа Краснӧј Војенно-Морскӧј Флот котыртӧм куԅа, уна местајасын пансис бојевӧј фронтјас бојевӧја пітајтӧм вылӧ крепыԁ база лӧсӧԁӧм куԅа.

Зев сӧкыԁӧс вӧліны условијејасыс тајӧ ужсӧ нуӧԁӧм вылӧ. Уна воса імперіалістіческӧј војнаыс нароԁлӧн јона муԅӧм, і сытӧг-нін омӧлік нароԁнӧј овмӧс кістӧм, омӧлік војеннӧј промышленност, став веԁомствојасса важ чіновнічестволӧн, госуԁарственнӧј і общественнӧј аппаратлӧн саботаж—ставыс тајӧ кыӡі кажітчіс уналы, суласіс венны поԅтӧм мыжӧԁӧн, партијаӧн ԁа правітельствоӧн асьыныс бојеспособнӧј вооружоннӧј вынјас лӧсӧԁӧм куԅа меропријатіејас нуӧԁан туј вылын.

Став вісталӧм ԁінас соԁтӧԁ, јортјас, міјан партија пыщкын паськӧԁісны преԁательскӧј ужнысӧ троцкістско-бухарінскӧј елементјас, коԁјас зілісны хлоԍтӧј, а ԁелӧ вылас провокаторскӧј лозунгјас отсӧгӧн кежӧԁны міјанлыс партијаӧс ленінскӧј туј вылыс, мешајтны веліколӧј **Ленінлы** ԁа сіјӧ вернӧј соратнікјаслы пӧртны оломӧ міјан госуԁарстволыс ʒік ӧті правілнӧј політіка.

„Не мір і не војна“, „всесветнӧј буржуазијалы паныԁа свјащеннӧј војна“—став тајӧ ԁа накоԁ сама провокаторскӧј лозунгјасыс троцкіјскӧјјаслӧн, бухарінјаслӧн ԁа мукӧԁлӧн кутісны ʒік ӧтік цел—кыскыны міјанлыс странанымӧс імперіалістјаскӧԁ вооруженнӧј столкновенијеӧ сіјӧ каԁӧ, кор сӧветскӧј властлӧн нӧшта ез-на вӧв аслас јон армија, ԁа буреԍ сіјӧн бырӧԁны сӧветскӧј власт ԁа весавны туј буржуазијалы побеԁа вылӧ, міјан странаын капиталізм тырвыјӧ реставрірујтӧм вылӧ.

Но Ленінлӧн—Сталінлӧн партија, геніалнӧј **Ленін** венісны ставсӧ, жугӧԁісны кыӡі секі кажітчіс, левокоммуністіческӧј фраʒорјассӧ, а збыл вылас преԁательјассӧ ԁа провокаторјассӧ, ԁа став сӧкыԁлунјас вылӧ віԅӧԁтӧг, Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Краснӧј Флот вӧлі лӧсӧԁома. Чорыԁ гражԁанскӧј војна бітвајас бјын тајӧ Армијаыс ԁа Флотыс котыртчісны сӧветскӧј госуԁарстволӧн вынјӧра, ԁісціплінірованнӧј побеԁоноснӧј уна міллион морта вынӧ, коԁі помӧʒ жугӧԁіс отечественнӧј контрреволюцијаӧ ԁа ʒікӧʒ пасвартіс іностраннӧј інтервентјасӧс.

Міјан партија прав горԁітчыны, јортјас, мый сылы уԁајчіс лӧсӧԁны побеԁившӧј пролетаріатлыс сещӧм вооружоннӧј вынјас, коԁјас честӧн петісны сӧкыԁ іспытанијеыс, ԁорјісны свобоԁа ԁа мірнӧј уж веліколӧј Сӧветскӧј Сојузса рабочӧјјаслы ԁа крестԏаналы.

Мыјын вынӧс Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армијалӧн ԁа Краснӧј Флотлӧн

Кыӡі верміс лоны, мый міјан странаса щыг, імперіалістіческӧј војнаӧн істерзајтӧм рабочӧјјас ԁа крестԏана венісны царскӧј генералјаслыс ԁа межԁунароԁнӧј інтервентјаслыс армијајассӧ вооружоннӧј тышын? Кыӡі верміс лоны, мый том Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот, коԁјас лыԁ боксаныс уступајтісны асланыс врагјаслы ԁа вӧліны омӧԉа вооружітчӧмаӧс, терпітісны нужԁа бојеприпасјасын ԁа меԁса колан торјасын, путкылтісны, ʒікӧʒ жугӧԁісны пыщкӧсса ԁа отсасыс контрреволюцијалыс уналыԁа, бојевӧј технікаӧн бура снабԁітӧм армијајасӧ?

Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот јарјугыԁ побеԁајаслӧн главнӧј помкаыс сыын, јортјас, мый россіјаса рабочӧј класс ԁа ужалыс крестԏанство тышкасісны асланыс классӧвӧј інтересјас вӧсна, асланыс кровнӧј ԁелӧ вӧсна, мый најӧ, рабочӧјјас ԁа крестԏана, ӧтувтчісны топыԁ братскӧј сојузӧ тајӧ асланыс классӧвӧј інтересјас вӧсна, асланыс роԁіна незавісімост вӧсна, асланыс нароԁнӧј власт вӧсна тышын.

Рабоче-Крестԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот вӧліны не сӧмын војеннӧј, бојевӧј ор-

(Возӧ віʒӧԁ 2 лістбокыс).

К. Је. Ворошілов јорт речлӧн проԁолжеԋіје

гаԋізацијаӧн. Најӧ ӧтщӧщ вӧліны рабочӧјјас ԁа кресԏана костын торјӧԁтӧм јітӧԁлӧн меԁԍа збыԉ оргаԋізацијаӧн. Сені, бојецјас ԁа команԃірјас—мијан нароԁлӧн меԁбур пијан топыԁ соԁружествоын быԁміс ԁа јонміс врагјаскӧԁ бојевӧј схваткајасын, бојевӧј похоԁнӧј олӧм условіјејасын, жугӧԁны поԅтӧм ԁружба, рабочӧјјаслӧн ԁа кресԏаналӧн братскӧј сојуз.

Ԉеԋін јорт Краснӧј Армија ԁінӧ аслас ӧԏі шыӧԁчӧмын 1919 воԍа тулысын, інтервентјаслыԍ цеԉјассӧ красноармејецјаслы разјаԍԋітігӧн, віставліс:

„Краснӧј Армија јон сіјӧн, мыј сіјӧ сознаԏеԉнӧ ԁа јеԃіноԁушнӧ мунӧ бојӧ кресԏанскӧј му вӧсна, рабочӧјјас ԁа кресԏана власт вӧсна, сӧветскӧј власт вӧсна.

Краснӧј Армија ԋепобеԃімӧј, сіјӧ ӧтувтіс уна міԉԉион ужалыԍ кресԏанаӧс рабочӧјјаскӧԁ, коԁјас велӧԁчісны ӧні тышкасны... ԍмелжыка ԁа ԍмелжыка мунӧны враг вылӧ, тӧԁӧмӧн, мыј матын сылӧн пораженԋіјеыс". (Ԉеԋін. Сочіԋеԋіјејас, 24 том, 197 ԉістб).

Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот јонӧԍ сіјӧн, мыј најӧ оз сулавны нароԁлы паныԁ, најӧс абу сувтӧԁӧма сы вылӧ, абу пощӧма сыыԍ. Најӧ—аԍныс состоітӧны нароԁлӧн меԁбур јукӧныԍ, служітӧны сылы, ԁорјӧны став нароԁлыԍ інԏересјассӧ, сіјӧн асԍыныс собственнӧј інԏересјассӧ ԁорјӧмӧн.

Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот раԁјасӧ пыр локтісны рабочӧј класслӧн ԁа кресԏанстволӧн воԅынмуныԍ сознаԏеԉнӧј преԁставіԏеԉјас. Гражԃанскӧј војна став етапјасын, мијан госуԁарство олӧм меԁԍа ԍӧкыԁ каԃјасын ԋіӧԏі зԁук кежлӧ ез орӧԁԍыв Краснӧј Армијалӧн аслас нароԁкӧԁ орјавлытӧм оргаԋіческӧј јітӧԁыс.

Армија ԁа Флот ԁугԁывтӧг ԁа обіԉнӧ гумлалісны вынјас рабочӧј ԁа кресԏанскӧј массајасыԍ, асԍыныс гежӧԁмӧм раԁјассӧ тыртӧмӧн. Став меԁбурыс, мыј вӧлі нароԁын, мунліс Краснӧј Армијаӧ, мунліс бојӧ.

Постојаннӧј раԃејтӧмӧн ԁа вԋімаԋіјеӧн нароԁ кышавліс асԍыс армијасӧ.

Стаԉін јорт РККА-лы ԁас во тырӧм куԅа речын шуліс:

„Мірын ԋекӧн абу сещӧм раԃејтана ԁа тӧжԃыԍана отношеԋіје нароԁԍаԋ армија ԁінӧ, кыԅі мијанын... Мијан армија мірын ԅік ӧԏі, коԁі імеітӧ сочувствіје ԁа отсӧг рабочӧјјасԍаԋ ԁа кресԏанаԍаԋ. Таын сылӧн вын ыс, таын сылӧн крепоԍтыс." (Стаԉін. Краснӧј Армијалӧн кујім особенност јылыԍ).

Сӧветскӧј Сојузлӧн вооружоннӧј вынјас вӧліны міԉԉионнӧј ужалыԍ массајаслӧн ревоԉуціоннӧј енергија ԁа ентуԅіазм аслыԍԍама акумуԉаторӧн. Сені, армија ԁа флот раԁјасын, рабочӧјјаслӧн ԁа кресԏаналӧн вӧԉаыс, ревоԉуціоннӧј енергіјаыс ԁа ентуԅіазмыс, коԁјасӧс боԉшевістскӧј парԏіјаӧн котыртӧма ԁа веԍкӧԁӧма сӧветскӧј власт вӧсна, нароԁлӧн шуԁ ԁа выԉ олӧм вӧсна тыш вылӧ, вежԍывтӧг ԍетліс побеԁнӧј јарјугыԁ резуԉтатјас.

Таын вӧлі, ем ԁај лоӧ выныс ԁа мошщыс мијан Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Армијалӧн ԁа Војенно-Морскӧј Флотлӧн. Таыԍ ԉішітӧмаӧԍ капітаԉісԏіческӧј странајасса армијајасӧс, коԁјаслӧн назначеԋіјеыс ем сыын, меԁым ԁорјыны експлоататорјаслыԍ — капітаԉістјаслӧн ԋеыжыԁ кучкалыԍ інԏересјас уна міԉԉион ужалыԍ јӧз інԏересјаслы паныԁ, асланыс собственнӧј інԏересјаслы паныԁ.

Важ царскӧј армија, кыԅі і мукӧԁ буржуазнӧј армијајас, вӧлі царскӧј Россіјаын олыԍ нароԁјасӧс нарԏітӧмлӧн ԁа увтыртӧмлӧн оплотӧн.

Мијан Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Армија Колчакӧс ԁа Ԃеԋікінӧс, Јуԃеԋічӧс, Врангеԉӧс ԁа ужалыԍ јӧзлыԍ мукӧԁ врагјасӧс разгромітӧмӧн, мијан страна преԃелјасыԍ іностраннӧј інтервентјасӧс ԁа налыԍ агентурасӧ—буржуазно-націонаԉісԏіческӧј правіԏеԉствојас жугӧԁӧмӧн ԁа сылі щуптӧԁыс вӧтлӧмӧн, мезԁіс увтыртӧм нароԁјасӧс ԁа обеспечітіс налыԍ поԉіԏіческӧј ԁа економіческӧј свобоԁа ԁа ԋезавіԍімост. І сы вӧсна сіјӧ вӧлі ԁа лоӧ матысаӧн, рӧԁнӧјӧн Сӧветскӧј Сојузса мезԁмӧм нароԁјаслы.

Аслас олӧм меԁвоԅԅа лунјасԍаԋ Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот стрӧітԍылісны ԁа воспітывајтчылісны збыԉыԍ інтернаціонаԉізм ԍамӧн. Мӧԁногӧн ез вермы і лоны. Боԉшевістскӧј парԏіјалӧн быԁтас, најӧ ставнас воспрімітісны Маркслыԍ — Енгеԉслыԍ — Ԉеԋінлыԍ—Стаԉінлыԍ веԉікӧј іԃејајассӧ. Тајӧ вӧчліс і вӧчӧ красноармејецјасӧс ԁа краснофлоԏецјасӧс, мијанлыԍ команԃірјасӧс ԁа начаԉствујущӧј составӧс соціаԉізм вӧсна, став мірса ужалыԍ јӧзӧс капітаԉісԏіческӧј рабствоыԍ мезԁан ԃелӧ вӧсна сознаԏеԉнӧј борецјасӧн.

Красноармејецјаслы ԁа краснофлоԏецјаслы, армија ԁа флот став ԉічнӧј составлы чужԁӧјӧԍ расовӧј ԁа націонаԉнӧј ԋепріјаԅԋлӧн чувствојас, коԁӧс оз вермы шуны капітаԉісԏіческӧј госуԁарствојасса ԋіӧԏі армија. Мӧԁарӧ, ԉубӧј капітаԉісԏіческӧј армијаса салԁатјасӧс ԁуховнӧ ԁа нравственнӧ воспітајтӧмлӧн поԁулыс — шовіԋізм, ԋе сылӧн націјаса ԉібӧ расаса јӧз ԁінӧ націонаԉнӧј ԁа расӧвӧј ԋенавісԏ ԁа вражԁа салԁатлы прівівајтӧм.

Красноармејец ԁа краснофлоԏец, кыԅі і быԁ сӧветскӧј гражԃаԋін, уважајтӧ став націјајасса ԁа расајасса ужалыԍ јӧзӧс, отноԍітчӧ на ԁінӧ, кыԅі уж куԅа, класс куԅа вокјас ԁінӧ. Бурещ сы вӧсна мијан бојецјас, Краснӧј Армија ԁа Краснӧј Флот поԉзујтчылісны ԁа поԉзујтчӧны став мірса ужалыԍ јӧзԍаԋ вежԍывтӧм раԃејтӧмӧн.

Краснӧј Армија ԁа Краснӧј Флот вынлӧн істочԋікыс ем, воԅӧ, сыын, мыј најӧс лӧԍӧԁіс, аслас вірӧн пыр вынјӧрмӧԁіс, мијан парԏіја, мыј најӧс пестујтісны, наӧн веԍкӧԁлісны Ԉеԋін ԁа Стаԉін јортјас. **(Ԃыр ԋужалан аплоԃісментјас).**

Гражԃанскӧј војнаын став јарјугыԁ побеԁајас, Краснӧј Армијалӧн ԁа Краснӧј Флотлӧн став олӧмыс ԁа ԃејаԏеԉностыс орӧԁны поԅтӧма јітчӧмаӧԍ мијан парԏіјакӧԁ. Фронтјаслӧн ԁа армијајаслӧн војеннӧј сӧветјас, парԏіјнӧј оргаԋізацијајас, частјасын војеннӧј комісcарјас ԁа поԉіԏіческӧј отԃелјас—коммуԋісԏіческӧј парԏіјалӧн тајӧ органјасыс—вӧліны ԁај лоӧны сещӧм чуԃеснӧј цементӧн, коԁі крепаммӧԁӧ ԁа јонмӧԁӧ армијалыԍ став ԉічнӧј составсӧ боԉшевістскӧј парԏіјалы ԁа сӧветскӧј правіԏеԉстволы преԁаннӧј, јеԃінӧј, моноԉітнӧј, бојевӧј коԉԉекԏівӧ.

Војеннӧј комісcар, сылӧн оргаԋізаторскӧј ԁа поԉітіко-мораԉнӧј роԉ ԃејствујущӧј армијаын вӧлі зев ыжыԁ.

„Војенкомтӧг мі еԍкӧ его імеітӧ Краснӧј Армија", шулывліс В. І. Ԉеԋін. (Ԉеԋін, т. 25. 302 ԉістбок).

Комісcарлӧн роԉ ӧнија каԁын соԁӧ выԉ могјаскӧԁ јітӧԃын, коԁјас сулалӧны Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Армија воԅын.

„Војенкомјас ԁолженӧԍ лоны војеннӧј ԃелӧлӧн ԁушаӧн", вісталӧ Стаԉін јорт. Сіјӧ пуктӧ војеннӧј комісcар вылӧ вывті ыжыԁ кывкутӧм ԁа требујтӧ сыԍаԋ напрʻажоннӧј боԉшевістскӧј уж војеннӧј ԃелӧ став јукӧнјасын.

Војеннӧј комісcар објазан пырӧԁчыны быԁторјӧ ԁа быԏ ізучајтны ԁа тӧԁны сылы поручітӧм ԃелӧ. Збыԉ поԉітработԋікјастӧг ԁа војеннӧј комісcарјастӧг мијан оз вермы лоны сіјӧ Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Армија, коԁі мијанлы колӧ тышјас вылӧ ԁа капітаԉісԏіческӧј, фашістскӧј армијајас вылын побеԁа вылӧ, сӧветскӧј страна вылӧ најӧ ускӧԁчан случајын.

І гражԃанскӧј војна војасӧ, і мірнӧј строіԏеԉство каԁколастӧ Ԉеԋінлӧн—Стаԉінлӧн парԏіја, сылӧн меԁбур јӧз, коԁјасӧс сувтӧԁӧма разнӧј постјас вылӧ Краснӧј Армија раԁјасын, обеспечівајтісны сылы бојеспособност, успехјас ԁа поступаԏеԉнӧј ԁвіжеԋіје.

Ыжыԁ ԁа разнообразнӧј роԉыс Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Краснӧј Флот стрӧітӧмын ԁа тышын замечаԏеԉнӧј проԉетарскӧј ревоԉуціоԋерјаслӧн, Ԉеԋін—Стаԉін парԏіја вернӧј піјанлӧн, мијан вунӧԁлытӧм ԁругјаслӧн **— Фрунԅелӧн, Ԇержінскіјлӧн, Кіровлӧн, Кујбышевлӧн ԁа Орджоԋікіԅелӧн.** Тајӧ іспытаннӧј борецјаслӧн ԁа мијанлыԍ веԉікӧј соціаԉісԏіческӧј госуԁарство стрӧітыԍјаслӧн ԁа сылыԍ вооружоннӧј вынјас котыртыԍјаслӧн ԃелӧјасыс ԁа поԁвігјасыс кутасны служітны прімерӧн ӧнија ԁа локтан покоԉеԋіјејаслы. На јылыԍ памеԏыс став ужалыԍ јӧзлы ԍвјащеннӧј.

Гражԃанскӧј војна војасӧ мијан парԏіја аслас раԁјасыԍ ыжыԁ јукӧнсӧ пӧртіс војеннӧј оргаԋізаторјасӧ ԁа бојецјасӧ. Сіјӧ разјасԋајтліс красноармејскӧј ԁа краснофлотскӧј массајаслы вооружоннӧј тышлыԍ цеԉјассӧ ԁа могјассӧ, ӧтувтіс најӧс налы ԁона ԁа гӧгӧрвоана лозунгјас гӧгӧр ԁа петкӧԁліс најӧс олӧмӧ пӧртӧм вӧсна тышын збыԉ героізмлыԍ прімерјас.

Јона-на ԋе тыр ԁаннӧјјас ԍерԏі, 1919 воԍа февраԉ кежлӧ, мӧԁногӧн-кӧ страналыԍ вооружоннӧј вынјас котыртӧм јылыԍ ԉеԋінскӧј ԃекретјас леԅӧм бӧрын во мысԏі, Краснӧј Армијаын ԁа Флотын вӧлі-ԋін 1.500 парԏіјнӧј јачејка.

1919 воԍа августын ԃејствујтыԍ армијаын коммуԋістјаслӧн лыԁыс вевтыртіс 120 ԍурс мортӧс. „Парԏіјнӧј вежон" ԁырјі, коԁі нуӧԁԍіс Краснӧј Армијаын ԁа Флотын 1919 воԍа окԏабрын-ԃекабрын, коммуԋісԏіческӧј парԏіјаӧ пырісны став Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Армијаыԍ ԁа Војенно-Морскӧј Флотыԍ 25 прӧчентыс.

Бостны-кӧ тӧԁвылӧ, јортјас, сӧветскӧј республиԉкалыԍ сіјӧ каԁԍа војенно-поԉітіческӧј положеԋіјесӧ, кор контрревоԉуцијалӧн ԁа іностраннӧј інтервенцијалӧн біја кыщыс, ӧтарӧ топалӧмӧн, грӧԅітіс проԉетарскӧј ревоԉуцијалӧн самӧј сӧлӧмыслы — Москвалы, кор војналӧн беԁствіјејасыс воісны асланыс куԉмінаціоннӧј пунктӧԅ, кор щыгјалӧм, тіф ԁа мукӧԁ ужасјас гуԉајтісны сӧветскӧј му куԅа, лоӧ гӧгӧрвоанаӧн, кущӧм помтӧм ԁоверіјеӧн ԁа раԃејтӧмӧн поԉзујтчіс мијан парԏіја Краснӧј Армијаса ԁа Краснӧј Флотса бојецјас ԁа команԃірјас пӧвсын. Мијан парԏіја раԁјасӧ асланыс пырӧм фактӧн бојецјаслӧн ыжыԁ масса тӧԁчӧԁіс асԍыс помтӧм преԁанност проԉетарскӧј ревоԉуција ԃелӧлы, асԍыс тырԁаслун тышкасны парԏіја раԁјасын сӧветјаслӧн власт вӧсна, соціаԉізм ԃелӧ вӧсна помӧԅ, капітаԉістјас ԁа помещщікјас, кулакјас ԁа інтервентјас вылын тырвыјӧ побеԁаӧԅ.

1920-ӧԁ во завоԃітчіг кежлӧ Краснӧј Армијаын ԁа Флотын артавԍіс-ԋін 300 ԍурс гӧгӧр коммуԋіст ԁа канԃіԁат, мӧԁ ногӧн-кӧ мијан став парԏіјалӧн ыжыԁжык жынјыс. Коммуԋістјаслӧн тајӧ 300 ԍурс морта массаыс, коԁӧн веԍкӧԁлісны Ԉеԋін ԁа Стаԉін, і вӧлі, меԁбӧрын, сіјӧ оргаԋізујущӧј ԁа направԉајущӧј вынӧн, коԁі лӧԍӧԁіс Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Армијалыԍ ԁа Војенно-Морскӧј Флотлыԍ вынјӧр ԁа ԋекоԁӧн венны вермытӧм јонлун ԁа преԁопреԃеԉітіс мијанлыԍ окончаԏеԉнӧј побеԁа.

Веԉікӧј Ԉеԋін вывті ыжыԁ вԋімаԋіјеӧн ԁа торја тӧжԁлунӧн отноԍітчіс быԁтор ԁінӧ, мыј інміс проԉетарскӧј ԃіктатуралыԍ вооружоннӧј вынјас котыртӧмӧ. Сіјӧ ԉічнӧј веԍкӧԁлӧм улын разрешајтчісны оргаԋізацијалӧн ԁа компԉектоваԋіјелӧн, поԉітработалӧн, Краснӧј Армија снабжеԋіјелӧн ԁа бојевӧј ԃејаԏеԉностлӧн став зев важнӧј вопросјасыс. Ԉеԋін щӧкыԁа ԉічнӧ ԍеталіс массајаслыԍ ревоԉуціоннӧј акԏівност мобіԉізујтан, котыртан зев разнообразнӧј вопросјас куԅа побеԁа обеспечітӧм могыԍ конкретнӧј інԁӧԁјас. Сіјӧ ԉічлеԅлытӧг ԁа вԋімаԏеԉнӧ віԅӧԁіс сы бӧрԍа, меԁым фронтјас могмӧԁԍісны вермӧм ԍерԏі став колана торјӧн. Сіјӧ вӧлі ԁугԁывлытӧг ԃелӧвӧј, пыр актуаԉнӧј перепіскаын зев уна поԉітработԋікјаскӧԁ, команԃірјаскӧԁ, армијаса ԁа флотса учрежԃеԋіјејаскӧԁ. Сіјӧ кӧсјіс ставсӧ тӧԁны, мыј вӧчԍӧ фронтјас вылын, армијајасын, торја частјасын. Сіјӧ быԁторјӧ пырӧԁчыліс.

Но віԅӧԁны, воԅԃејствујтны бојевӧј фронтјас вылӧ сіјӧ верміс сӧмын аслас вернӧј, ԃелӧлы ԁа сылы, мијан Ԉеԋінлы, преԁаннӧј јӧз пыр. **Матысса соратԋікӧн ԁа постојаннӧј војеннӧј сӧветԋікӧн Ԉеԋінлӧн вӧлі Стаԉін јорт. (Бурнӧј аплоԃісментјас).**

Гражԃанскӧј војна кујім во чӧжӧн Стаԉін јортлы лоіс ԁыр каԃјасӧн ужавны уна ԍікас бојевӧј фронтјас вылын. Ез вӧв пӧшԏі ԋі ӧԏі бојевӧј участок, кӧԋі еԍкӧ ез вӧвлы ԉібӧ ез ужав Стаԉін јорт.

А сен, кӧні војеннӧј положеԋіје лолі ԍӧкыԁӧн, кріԅіснӧјӧн, сіјӧ петкӧԁчыліс кыԅ правілӧ, објазаԏеԉнӧ. Ԉеԋін бура тӧԁіс, мыј сӧмын Стаԉінлы вын ԍерԏіыс справітчыны могјассӧн, коԁјас кыптылісны опасноԍткӧԁ, а мукӧԁ ԁырјіыс і фронт вылын грӧԅітан катастрофакӧԁ јітӧԁын. І Ԉеԋін таын ԋіӧтчыԁ ез ӧшыбітчы. **(Куԅа ԋужалан аплоԃісментјас).**

Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот побежԁајтлісны, вӧліны і коԉӧны јонӧн сы вӧсна, мыј најӧс бојевӧј ԏехԋікаӧн кынԅі вооружітӧма нӧшта Маркс—Енгеԉс—Ԉеԋін—Стаԉін веԉікӧј іԃејајасӧн, мыј најӧ ԃејаԏеԉностлӧн быԁ восков вӧлі јітчӧма мијан парԏіја вліјаԋіјеӧн, мыј наӧн гражԃанскӧј војнаын веԍкӧԁлісны проԉетарскӧј ревоԉуцијалӧн веԉікӧј страԏегјас Ԉеԋін ԁа Стаԉін. **(Аплоԃісментјас).**

(Воԅӧ віԅӧԁ 3 ԉістбокыԍ).

К. Jе. Ворошiлов jорт речлöн проԁолжеԋiје

РККА быԁміс ԁа јонміс öтщöщ став страна быԁмöмкöԁ

Краснöј Армија ԁа Војенно-Морскöј Флот став 20 во чöжнас стрöітсiсны ԁа совершенствујтчисны партiја ԁа правiтельство вескöԁлöм улын, мiјан Сталiн сус ԁа непосреԁственнöј набльуԁеԋiје улын ԁа öнiја каԁ кежлö емöс тырвыјö современнöј, техԋiческi бура оснастiтöм вооружоннöј вынјас, коԁјас ԁостојнöјöс сiјö iсторiческöј могјасыслы, коԁјасöс сувтöԁöма на возö мiјан партiјаöн ԁа Рабоче-Крестьанскöј правiтельствоöн. **(Аплоԁiсментјас).**

Мiјан странаын вооружоннöј вынјас стрöітöмын гырыс ԁостiжеԋiјејас 20 во чöжöн мi iмеiтам сы вöсна, мыј самöј социалiстiческöј стројын пуктöма советскöј госуԁарство став произвоԁiтельнöј вынјас зорiԁалöмлы помтöм позанлунјас; сы вöсна мыј ачыс социалiстiческöј госуԁарство 20 во чöжöн быԁмiс вынјöра, културнöј, ԁуԁывтöг зорiԁалыс социалiстiческöј ԁержаваö.

Кык сталинскöј пјатiлетка чöжöн мiјан страна олöмын уна тор вужвыјöныс вежсiс.

Тајö војасыс вöлiны мiјан социалiстiческöј iнԁустрiјалöн ԁа колхознöј вiзму овмöслöн бурнöја быԁман војасöн. Тајö војас чöжöн вылыс котыртöма лiбö вылыс паскалiсны промышленностын зев уна важнејшöј јукöнјас. Ставыс тајö непосреԁственнö ԁа вескыԁа тöԁчис армiјаöс ԁа флотöс оснастiтöм ԁа вооружiтöм вылын. Ставыс тајö возö лоö мiјан вооружоннöј вынјаслöн ԁуԁывтöг быԁмöм ԁа совершенствујтчöм вылö наԃожнöј ԁа тоныԁ базаöн.

Јортјас! Ставным бура тöԁам, мыј сещöмыс буржуазнöј iмперiалiстiческöј странајаслöн öнiја каԁса армiјајас.

Сiјö, меԁвојԁöр, меԁса разнообразнöј конструкцiјаа бојевöј машинајас. Нöшта ез-на важöн торја буржуазнöј војеннöј специалiстјас — танкјаслöн ԁа авiацiјалöн апологетјас—сiз увлекајтчывны машинаöн, мыј аззылiсны сыын став беԁајасыс, весiг локтан неiзбежнöј революцiјајасыс, панацеја. Најö аззылiсны бојевöј машинајасын уна мiллiона армiјајас кутны коланлуныс меԁсыöм, коԁјас (армiјајас), кыз öнi бура-нiн тöԁса, абу пыр ропкытöмöс ԁа покорнöјöс; мöвпалiсны машiнiзированнöј iчöт армiјајас јылыс, коԁјасöс укомплектујтöма господствујтыс буржуазнöј стројлы наԃожнöј вернöј лiчнöј составöн. Но гiжöмыс ԁа сорнiтöмыс кынзi нiнöм сыыс ез артмы. Öнi прiзнајтöма ԁа пöртöö олöмö капiталiстiческöј странајасса став правiтельствојасын ԁа генеральнöј штабјасын правилö: унзык бојевöј машина ԁа öнiја каԁса öружiје, но быт i меԁса уна лыԁа армiја, кущöм сöмын вын сертыс сiјö буржуазнöј госуԁарствоыслы. Вiзöԁлам, кызi сöмын та ԁырјi кутас разрешајтсыны iмперiалiстјас öн лоны вермана „непрiјатнöј неԁоразумеԋiјејас" (лыԁды революцiјајас) опасност јылыс вопрос, коԁјас быт јiтчöмаöс гырыс мобiлiзованнöј армiјајаскöԁ, но тајö-нiн налöн ԁелö.

Iмперiалiстiческöј буржуазiја, торјöн-нiн сылöн фашiстскöј јукöн, вооружеԋiје вопросын, возö шуны, куртчис сермöԁ повоԁсö. Вооружеԋiјејас ԁелöын буржуазнöј госуԁарствојаслöн öнi абу-нiн панласöм, а пансiс i ԁејствујтö кущöм-кö ԁiкöј скачка. Вооружеԋiјејас вылö вiзöны безумнöј среԁствојас i векжö пыр оз ԁуԁыны горзöмыс: еща, еща, вај унжык.

Вооружеԋiјејас безумнöј ажiотажын буржуазiја котыртö мiровöј бојна, коԁi ԁас пансыны лубöј каԁö. Фашiстскöј странајасöн—рытывывылын ԁа асывывылын котыртöм ԁа паскöԁöм војеннöј пöжар грöзiтö паскавны ԁа шымыртны став мiрсö.

Ускöԁчöмлöн постојаннöј угроза улын олö мiјан советскöј страна. Сыыс полöны, сiјöс меԁса јона ненавiԁiтöны iмперiалiстјас, сiјö тасасöма горшас фашiстскöј вожԁјаслы ԁа заправiлöјаслы. Најö ԁасöс вöјтны мiјанöс пантыр вајын.

Мiјан армiја ԁа флот, јортјас, сущесвујтöны оз агрессiјајас могыс. Öнi тајö тöԁса i iчöт кагалы. Најö оз ԁастысны ускöԁчыны коԁкö вылö. Но сусса вiзöԁны, прiстально набльуԁајтны мунан собитiјејас бöрса, лоны ԁасöн быԁ зԁук бырöԁны врагöс, мiјанлыс граԋiцајас сылы вужны лелтöг, тајö налöн вескыԁ ԁа свјашченнöј обязанност. Армiјалöн ԁа флотлöн мог—ԁорјыны асыс советскöј социалiстiческöј госуԁарство. Но најö, кöт кыз абу жаль, оз вермыны мешајтны лубöј буржуазнöј армiјалы, лiбö најö группалы ускöԁчыны мiјан рöԁiна вылö, мукöԁ ногöн, кыз сöмын воча сувтöԁны налы асьныс мощ ԁа вынјöр. Со мыј вöсна мiјан армiја ԁа Војенно-Морскöј Флот оз вермыны, оз iмеiтны право лоны омöльзыкöн, жебжыкöн капiталiстiческöј армiјајас ԁа флотјас ԁорыс кöт сесса кущöм отношеԋiјеын.

Мiјан вооружоннöј вынјас вајöԁöма колана бојевöј пöраԁокö, најöс машiнiзiрујтöма лубöј капiталiстiческöј странаын ԁорыс неомöльжыка. Мi тöԁам, мыј партiја ԁа правiтельство, мiјан муԁрöј Сталiн кутасны i возö вöчны ставсö, меԁым мiјан армiја ԁа флот ԁуԁывтöг бостiсны вылын војеннöј техԋiка, а, сiз-кö, меԁым социализмлöн вооружоннöј вынјас вöлiны меԁса вынјöраöн, меԁса машiнiзiрованнöјöн ԁа сы вöсна некор, некöн ԁа некоԁöн вермытöмјасöн. **(Кузь нужалан аплоԁiсментјас).**

Сухопутнöј вынјас

Мiјан стрелковöј војска iмеiтöны тырвыјö öнiја каԁса ԁа колана мынԁа вооружеԋiје.

Мiјан стрелковöј ԁiвiзiјалöн бојевöј техԋiкаöн ԁа вооружеԋiјеöн оснащенностыс öнiја каԁ кежлö сулалö колана уровеԋ вылын ԁа оз уступајт меԁса возынмуныс капiталiстiческöј странајасса ԁiвiзiјаслы.

Краснöј Армiјалöн пехотнöј војска заслужiвајтöны сiјöс, меԁым најöн горԃiтчис став советскöј страна.

Кöт мыјԁа екöö мiјан ез вöвны танкјас, авiацiја ԁа тышкасан мукöԁ пöлöс среԁствојас, пехота öнöз колö војскајаслöн основнöј роԁöн. Пехотатöг нi танкјас, нi авiацiја, нi коԋнiца оз вермыны тырвыјö решiтны сражеԋiјелыс ԁа војналыс могјас.

Мiјан скромнöј, но прекраснöј стрелокјас ԁа команԁiрјас i маневрјас вылын, i советскöј граԋiцајас вiзiгöн петкöԁлöны бојевöј выучкалыс образецјас, самоотверженностлыс, выносливостлыс, поԁвiжностлыс, стојкостлыс ԁа вылын бојевöј ԁасլунлыс образецјас. Мi тöԁам, мыј героiческöј стрелковöј војска, омöль вооружеԋiје ԁа оснащеԋiје вылö вiзöԁтöг, вöлiны главнöј ԁа побеԁоноснöј вынöн гражԁанскöј војнаын. Најö i возö коласны грознöј вынöн врагы, наԃожнöј стражöн советскöј республiкалы.

Артiллерiја

Артiллерiја, поԁавлеԋiјелöн выл серјознöј бојевöј среԁствојас наличiје вылö, кыз танкјас ԁа авiацiја вылö вiзöԁтöг, колас öнiја војнаын војскалöн öтi зев важнöј роԁöн. Тајö положеԋiјеыс тырвыјö поԁтвержԁајтöс iспанскöј ԁа јапоно-кiтајскöј војнајасöн, кöнi артiллерiја, пресса ԁаннöјјас серти сорнiтöмöн, кутö бојевöј операцiјајасын главнöјјас пöвсын öтi места. Та вöсна мiјанöн, војскалыс выл роԁјас развiвајтöмкöԁ öтщöщ, артiллерiјалы пыр сетсылiс ԁа сетсö торја ыжыԁ внiмаԋiје. Тырмымöн шуны, мыј тајö ԁелöнас непосреԁственнö јона занiмајтчö ачыс Сталiн јорт **(бурнöј аплоԁiсментјас).**

Мiјан артiллерiјалыс лiчнöј состав тырвыјö поԁготовiтöма ԁа бура тöԁö асьыс ԁелöсö. Лоны бур артiллерiстöн, торјöн-нiн артiллерiјскöј команԁiрöн, сiз-кö лоны быԁ боксаӊ образованнöј мортöн.

Пöжалуј, öружiјелöн нiöтi роԁ оз кор команԁiрсаӊ ԁа бојецсаӊ умлыс, вöлалыс ԁа тöԁöмлунјаслыс ԁiсцiплiна, кызi артiллерiја. Краснöј артiллерiјаса рабоче-крестьанскöј команԁiрјас ԁа бојецјас кiјассö пуктывтöг ужалöны асланыс совершенствоваԋiје вылын ԁа воöԁчöны не омöль резултатјасö. Мiјан артiллерiја быԁмö, совершенствујтчö ԁа сулалö сы возын сулалыс гырыс бојевöј могјас суԁта вестын.

Коԋнiца

Коԋнiца мiрса став армiјајасын пережiвајтö, весскыԁжык, пережiтiс-нiн, крiзiс ԁа уна армiјајасын воiс пöштi нiнöмöз. Мiровöј, позiцiоннöј војналöн опыт ԁа авiацiјалöн, танкјаслöн торјöн-нiн војна бöрса развiтiје ԁа öнiја каԁса бојевöј фронтјас артiллерiјскöј ԁа пулемјотнöј бiöн насытiтöм,—ставыс тајö, öтлаын бостöмöн, вајöԁiс уна капiталiстiческöј странајасса генеральнöј штабјасöс убежԁеԋiјеö, мыј коԋнiца i локтан војнаын оз аззы асыс места.

Мi вiзöԁам мöԁ ногöн. Гöгöрвосö, коԋнiца ԁејствiјејаслы условiјејас локтан војнајасын лоасны јона торјаланаöн сыкöԁ öткоԁалöм серти, мыј вöлi важöн, i мујасвывса царiцалöн важса горԁöј нiм öнi оз зiк сылы лöсав. Тајö ставыс сiз, торјöн-нiн рытывыв странајаслы. Но, мi убежԁӧнöс, мыј мiјан ԁоблестнöј коԋнiца нöшта оз öтчыԁ заставiт сорнiтны ас јылыс, кызi вынјöра i побеԁоноснöј краснöј кавалерiја јылыс. Мiјанлыс коԋнiца тырвыјö ԁа öнiја условiјејаслы лöсалöм серти реорганiзујтöма. Сiјö беззащiтнöј авiацiјалы ԁа танкјаслы паныԁ ԁа стрöiтöма сiзi, мыј i војска мукöԁ роԁкöԁ взаiмоԁејствiјеын i самостојательнö вермас решајтны серјознöј бојевöј задачајас. Мiјан граԋiцајас, јортјас, сывтыртны вермытöмöс, i врагјасыс советскöј госуԁарстволöн абу еща. Краснöј коԋнiцалы, сiјö ԁоблестнöј бојецјаслы ԁа команԁiрјаслы сы вöсна лоас кытчö пуктыны асьныс вынјассö ԁа ԁелööн ԁокажiтны, мыј краснöј кавалерiја важ мозыс ем побеԁоноснöј ԁа сокрушајущöј вооружоннöј вын i вермас i кутас решајтны гырыс могјас став бојевöј фронтјас вылын. **(Аплоԁiсментјас).**

Механiзiрованнöј војска ԁа танковöј частјас

Мото-механiзiрованнöј ԁа танковöј частјас мi стрöiтам iмперiалiстiческöј војна опытыс петöмöн ԁа Iспанiјаса ԁа Кiтајса војнајаслыс опыт арталöмöн. Мi арталам сiз-жö i мiјан граԋiцајаслыс аслыспöлöслун ԁа особенностјас, бостам внiмаԋiје вылö сiз-жö војска мукöԁ роԁјас котыртöмын вежсöмјас.

Öнiја каԁ кежлö мiјан ем лыԁ i качество серти тырмана прiлiчнöј мотомеханiзiрованнöј ԁа танковöј војска.

Тајö војскаыслöн лiчнöј состав асьныс техԋiка тöԁöм ԁа выносливост серти став учеԋiјејас i маневрјас вылын пыр петкöԁлö ассö налы сетöм тајö вынјöра öружiјелы ԁостојнöјöн. Ԁоблестнöј танкiстјас влаԁејтöны асланыс танкјасöн превосхоԁнöја, щöкыԁа вескыԁа хуԁожественнöја, тöԁöны i раԁејтöны асьныс ԁелöсö. Танковöј војска кутасны ворсны војнаын, кызi сiјö ем Iспанiјаын ԁа Кiтајын öнi-нiн, ыжыԁ ԁа серјознöј рол.

Ме верма тiјанöс ескöԁны, јортјас, мыј Рабоче-Крестьанскöј Краснöј Армiјалöн танковöј војска пыр тырвыјö ԁасöс выступiтны асьныс граԋiцајас ԁорјöм вылö, шыбытчыны мiјан рöԁiна вылö ускöԁчыс враглöн вооружоннöј вынјас вылö. **(Аплоԁiсментјас).**

Хiмiческöј частјас

Најö кутöны оборонiтельнöј тöԁчанлун. Кызi тöԁса, 1925 воын мi Жеԋеваын кырымалiм протокол, коԁi

(Возö вiзöԁ 4 лiстбокыс).

Перекоп штурмујтöм.

К. Је Ворошілов јорт речлӧн проԃолжеԋіје

запрещајтӧ војна вылын хіміческӧј ԁа бакԏеріолоґіческӧј ӧружије іспоԉзујтӧм. Сӧветскӧј госуԁарство ас вылас боԍтӧм межԃунароԁнӧј објазаԏеԉствојас пӧртӧ оломӧ ԋеукосԋіԏеԉнӧ. Но, мӧԁног віԇӧԁны таԇӧм ԍама актјас вылас ӧткымын мукӧԁ госуԁарствојас ԁа правіԏеԉствојас. Тајӧ преԃмет вылас торја ӧпаснӧј віԇӧԁласыԍ фашістскӧј ԃержавајаслӧн. Со мыј вӧсна і міјанлы лоӧ хіміческӧј војска велӧԁан программа соԁтыны разԃелјасӧн, коԁјас петӧны частјасӧԍ сӧмын хіміческӧј усԍкӧԁчӧмыԍ ԁорјысьӧм кежлӧ ԁаԍтан рамкајасыԍ. Мі огӧ кӧсјӧј і міјан абу право лоны ԋемвіччыстӧг суӧмајасӧн.

Хіміческӧј часԏјас мунӧны орччӧн мукӧԁ ԍікас војскакӧԁ ԁа ужалӧны уна ԁа оз омӧԉа і, коркӧ-кӧ агреԍсівнӧј враглы мӧвпыштчас кӧтӧԁны міјанлыԍ војскаӧс хіміческӧј среԃствојасӧн сіјӧ боԍтас вочакывјӧн сіјӧ-жӧ страшнӧј хімија аслас собственнӧј јур вылас. **(Бурнӧј аплоԃісментјас).**

Војенно-возԃушнӧј вынјас

Парԏіја, правіԏеԉство ԁа торјӧн-ԋін ԉічнӧ Сталін јорт пыр ԍетлісны ԁа ԁугԁывтӧг ԍетӧны ыжыԁ вԋіманԋіје војенно-возԃушнӧј вынјас развівајтӧмлы. Авіаціоннӧј частјаслы локтан војнајасын ԍетсӧ, кыԇі тӧԁса, ԍерјознӧј, разносторонԋӧј, сы лыԁын і ыжыԁ самостојаԏеԉнӧј роԉ. На вылӧ лоас пуктӧма ԋе сӧмын мукӧԁ ԍікас војскакӧԁ комбіԋірованнӧј взаімоԃејствіјејас уԃарлӧн мог, налы лоӧ ԍетӧма самостојаԏеԉнӧј стратеґіческӧј могјас оломӧ пӧртӧм. Ӧні-ԋін Франко Іспаԋіјаын, јапоԋецјас Кітајын іспоԉзујтӧны асԍыныс авіовынјассӧ ԋе сӧмын кыԇі вспомогаԏеԉнӧј среԃствојас, но і зіԉӧны решајтны і ыжыԁ операԏівнӧј могјас.

Ӧнија каԁԍа авіація сіјӧ ԃејствіјејас ыжыԁ раԃіус ԁырјі лоӧ среԃствоӧн, коԁ отсӧгӧн ԉубӧј агрессор вермас пӧртны оломӧ мӧԁ госуԁарство вылӧ усԍкӧԁчӧм, кор сылы ԁумыштчас, веԍіг сыкӧԁ общӧј граԋіцајас імеіттӧг.

Сӧветскӧј Сојуз імеітӧ граԋіцајас уна капіталіԍԏіческӧј странајаскӧԁ. Мі ԁолженӧԍ лоны пыр ԁај кыԇі пӧлагајтчӧ ԁаԍӧн. Мі објазанӧԍ вԋімаԏеԉнӧ прісматрівајтчыны ԁа віԇӧԁны заграԋіцаын авіація развіԏіје бӧрԍа. Буржуазнӧј странајас костын вооружеԋіјејас куԅа панласӧмын меԃԍа бешенӧј панласӧм мунӧ авіація строіԏеԉствоын. Буржуазнӧј странајас, торјӧн-ԋін фашістскӧјјас, оз жаԉітны среԃствојас, ԋі вынјас, меԃым ԁугԁывтӧг соԁтыны асԍыныс і сытӧгԋін гырыԍ авіаціоннӧј вынјас, меԃым лоны јонжыкӧн мӧԁа мӧԁыԍ. Ачыс аснас гӧгӧрвоана, јортјас, мі ԋекущӧм орԁјысьӧмјасын ԋі панласӧмын огӧ участвујтӧ. Но, мі огӧ колччӧј ԍінтӧмјасӧн ԁа пеԉтӧмјасӧн сы ԁінӧ, мыј вӧчӧ міјан рубежјас сајын. Мі вӧчам ставсӧ, меԃым Сӧветскӧј Сојузлӧн војенно-возԃушнӧј флот вӧлі сіјӧ суԃта вылын, коԁ вылын сіјӧ ԁолжен лоны. Ме ԁолжен віԍтавны, мыј возԃушнӧј вынјас оз колччыны міјан војскалӧн мукӧԁ важжык роԁјасыԍ, а мукӧԁлаас веԍіг і панјӧны најӧс. Тајӧ ԃелӧыс сіԇ-жӧ Сталін јорт ԉічнӧј ԁа ԋеуклоннӧј веԍкӧԁлӧм улын. **(Аплоԃісментјас).**

Міјан прекраснӧј ԉотчікјас—сӧветскӧј нароԁлӧн горԁоԍт, сӧветскӧј самоԉотјас вылын ԋеӧтчыԁ петкӧԁлісны аԍныԍӧ прізнајтӧм геројјасӧн. Міјан ԉотчікјас тырвыјӧ, збыԉ вылӧ влаԃејтӧны авіаціоннӧј ԃелӧ ԏехԋікаӧн, најӧ тӧԁӧны ԁа раԃејтӧны сіјӧс, кыԇі поԁобајтӧ тӧԁны ԁа раԃејтны асԍыс ԃелӧсӧ быԁ честнӧј парԏіјнӧј ԁа ԋепарԏіјнӧј боԉшевіклы, РККА-са быԁ честнӧј бојецлы.

Сӧветскӧј ԉотчікјас, коԁјас јонӧԍ ԁухӧн, ԋепреклонԋӧј сталінскӧј воԉаӧн, ԃелӧӧн ԁоказывајтӧны, мыј вылӧ најӧ способенӧԍ. Лотчікјас—Сӧветскӧј Сојузса Геројјас завоԃітӧны лоны прізнаннӧј геројјасӧн і міјан Рӧԃіна преԃелјас сајын. Најӧ—сынӧԁвывса ԋепріступнӧј пространствојас побеԃітысԍјас, аснаныс оԉіцетвор'ајтӧны сӧветскӧј нароԁлыԍ ԁуховнӧј вын, спокојствіје ԁа ԋепреклоннӧј воԉа ԁа міјан Краснӧј Арміјалыԍ ԁа Војенно-Морскӧј Флотлыԍ бојевӧј вынјӧр. **(Ԃыр ԋужалан аплоԃісментјас).**

Мукӧԁ ԍікас војскајас

РККА ԁа Војенно-Морскӧј Флот составын, основнӧј ԍікас војскакӧԁ ӧтщӧщ, емӧԍ вспомогаԏеԉнӧј значеԋіјеа војскајас—ԍвјаԅ, інжеԋернӧј, жеԉезноԁорожнӧј, проԏівовозԃушнӧј оборона ԁа мукӧԁ војскајас. На јылыԍ еща ԍорԋітлӧны, најӧ скромнӧјӧԍ, но најӧ абу омӧԉжыка коланаӧԍ, а главнӧјыс—абу ещаӧн бурӧԍ, мукӧԁ ԉубӧј војска ԁорыԍ. Јӧз і ԍені, кыԇі правілӧ, превосхоԁнӧјӧԍ, јона ужалысԍјас ԁа асԍыныс ԃелӧ тӧԁысԍјас.

Морскӧј флот

Капіталіԍԏіческӧј странајас асԍыныс сухопутнӧј ԁа возԃушнӧј вынјас јонмӧԁӧмкӧԁ ӧтщӧщ воԇӧ форсірованнӧ ԁа јона вооружајтчӧны море вылын.

Міјан страна ԁаԍ ԍурсјас кілометрјас вылӧ кыщалӧма морејасӧн ԁа океанјасӧн. Віԇны сӧветскӧј берӧгјас абу кокԋі ԃелӧ. Сы вӧсна парԏіја ԁа правіԏеԉство пуктӧны міјан Војенно-Морскӧј Флот ԁа берӧгӧвӧј оборона вылӧ торја ԍерјознӧј вԋімаԋіје.

Ӧнија каԁӧ Војенно-Морскӧј Флот—ԍерјознӧј тӧԁчанлуна веԉічіна. Сіјӧ ԍещӧм-ԋін вына, меԃым наԃожнӧја охраԋајтны міјанлыԍ став матыса і ылыса морскӧј граԋіцајас. Парԏіја ԁа сӧветскӧј правіԏеԉство воԉаӧн, Сталін јорт ԋепосреԃственнӧј наблуԃеԋіје ԁа контроԉ улын, прімітӧма мерајас сы могыԍ, меԃым міјан Војенно-Морскӧј Флот матыса војасӧ быԁміс, сувтіс сіјӧ могјас веԍтӧԇ, коԁјас сулалӧны страна воԇын асԍыс морскӧј граԋіцајассӧ ԁорјӧм куԅа.

Морскӧј флот воԇӧ пасйкӧԁӧм могыԍ парԏіја ԁа правіԏеԉство лыԁԃісны коланаӧн Војенно-Морскӧј вынјас торја общесојузнӧј нароԁнӧј комісаріатӧ—Војенно-Морскӧј Флот куԅа Нароԁнӧј Комісаріатӧ торјӧԁӧм.

Војенно-Морскӧј Флот, сылӧн замечаԏеԉнӧј каԁрјас краснофлоԏецјас, команԃірјас ԁа політработԋікјас пыр вӧліны Сӧветскӧј Сојузса вооружоннӧј вынјаслӧн меԁбур бојевӧј чаԍт. Ӧні-жӧ, кор Војенно-Морскӧј Флот лоіс самостојаԏеԉнӧј нароԁнӧј комісаріатӧн, сылӧн превосхоԁнӧј јӧз вӧчасны ставсӧ, а сіԇкӧ сіјӧ, мыј вӧлі колӧ, меԃым ԋеыжыԁ срокјасӧ шеԁӧԁны гырыԍ резуԉтатјас вынјӧра Краснӧј Војенно-Морскӧј Флот стрӧітӧм куԅа. **(Аплоԃісментјас).**

Мі бура тӧԁам морскӧј вынјаслыԍ ԉічнӧј состав, тӧԁам сылыԍ упорствосӧ, бојевӧј закалкасӧ, соціаԉізм ԃелӧлы, Ԉеԋін—Сталін парԏіја ԃелӧлы помтӧм преԃанноԍтсӧ і мі убежԃонӧԍ, мыј Војенно-Морскӧј Флот куԅа Нароԁнӧј Комісаріат, Петр Аԉександровіч **Ԍмірновӧн** јурнуӧԁӧм улын, сы воԇӧ сувтӧԁӧм став могјассӧ пӧртас оломӧ. **(Аплоԃісментјас).**

Јортјас! Став міјан соціаԉіԍԏіческӧј інԁустрія ԁа меԁвојԁӧр Оборонӧј Промышԉенноԍт куԅа Нароԁнӧј Комісаріат нуӧԁісны ԁај воԇӧ нуӧԁӧны ыжыԁ уж асԍыныс Краснӧј Армія ԁа Војенно-Морскӧј Флот оснаԍԏітӧм ԁа вооружітӧм куԅа.

Кык сталінскӧј пјаԏіԉетка побеԁајас поԁув вылын нуӧԁӧма міјан вооружоннӧј вынјасӧс вужвыјӧныс реконструірујтӧм. Соціаԉіԍԏіческӧј фабрікајас ԁа завоԁјас ԍетлісны ԁај ԍетӧны Краснӧј Арміјалы ԁа Војенно-Морскӧј Флотлы став ԋімјаса ԁа назначеԋіјеа ӧнија каԁԍа бојевӧј ԏехԋіка.

Талун асланыс јубіԉеј лунӧ Краснӧј Армія ԁа Војенно-Морскӧј Флот віԍталӧны асԍыныс красноармејскӧј благоԁарноԍт став стахановецјаслы рабочӧјјаслы, інжеԋерјаслы, ԏехԋікјаслы ԁа веԍкӧԁлысԍјаслы, торјӧн-ԋін војеннӧј промышԉенноԍтса веԍкӧԁлысԍјаслы, коԁјас ԍещӧм уна ԁа јарјугыԁа ужалісны Сӧветскӧј Сојузса вооружоннӧј вынјаслыԍ бојевӧј вынјӧр лӧԍӧԁӧм могыԍ. **(Аплоԃісментјас).** Краснӧј Армія ԁа Војенно-Морскӧј Флот кӧсјысьӧны кужӧмӧн влаԃејтны наӧн получітӧм ӧружјеӧн ԁавраг-кӧ щӧктас прімеԋітны сіјӧс ԃелӧ вылын—перјыны сыԍ сылыԍ став бырӧԁан способноԍтсӧ. **(Аплоԃісментјас).**

Красноармејецјас, краснофлоԏецјас, команԃірјас ԁа начаԉԋікјас

Јортјас! Краснӧј Арміјалӧн ԁа Краснӧј Флотлӧн выныс ԁа бојевӧј вынјӧрыс ԋе сӧмын ԁа ԋе сы мынԁа специаԉнӧј ԏехԋікаӧн вооружітчӧмын, мыјԁта сӧветскӧј јӧзын, арміјалӧн каԁрјасын—команԁнӧј, начаԉствујущӧј ԁа поԉіԏіческӧј составын ԁа раԁӧвӧј бојецјасын.

„Каԁрјас решајтӧны ставсӧ“,—шуӧ Сталін јорт. І тајӧ-кӧ вообще ԋепреложнӧј іԍԏіна, то міјан странаса вооружоннӧј вынјас ԃінӧ прімеԋітӧмӧн тајӧ іԍԏінаыс соԁтысԍӧ војнаын јӧз, каԁрјас специфікаӧн ԁа тӧԁчанлунӧн.

Мыј-жӧ преԁставлајтӧны аснаныс міјан вооружоннӧј вынјаслӧн каԃрјасыс ӧнија каԁӧ? Ме мӧвпала, мыј меным абу коланлун ԁоказывајтны, мыј Краснӧј Арміјалӧн ԁа Војенно-Морскӧј Флотлӧн бојецјас, команԃірјас ԁа політработԋікјас—сіјӧ аслас нароԁлӧн меԁбур пијан, јӧз, коԁјас ԁушананыс, став оломнаныс преԃанӧԍ асланыс веԉікӧј рӧԃіналы, јӧз, коԁјас напр'ажоннӧја ԁа успешнӧја ужалӧны ас выланыс, меԃым тырвыјӧ овлаԃејтны налы ԁӧверітӧм ԃелӧӧн ԁа лоны соціаԉізмлӧн веԉікӧј ԃелӧ вӧсна збыԉ борецјасӧн, лоны пыр ԁа кыԇ колӧ ԁаԍӧн ԁорјыны асԍыныс рӧԃінаныԍӧ.

Вооружоннӧј вынјас стрӧітӧмын меԁвоԇԇа војасын ԍӧкыԁ лунјас пӧвсыԍ ӧԏіӧн вӧлі асԍыным, војеннӧј отношеԋіјеын поԁготовԉеннӧј команԁнӧј ԁа начаԉствујущӧј каԁрјасӧԍ лӧԍӧԁӧм. Гражԁанскӧј војна војасӧ команԁнӧј ԁолжноԍтјас замешщајтсісны важ арміјаса салԁатјасӧн, унԏерофіцерјасӧн, офіцерјасӧн, а щӧкыԁа і прӧстӧ воԇынмуныԍ рабочӧјјасӧн ԁа кресԏанаӧн, кӧԏ еԍкӧ і ез вӧв налӧн ԋекущӧм војеннӧј поԁготовка. Но сіјӧ каԁԍаԋ уна ва візувтіс ԁа вӧвлӧм царскӧј салԁатјас, унԏерофіцерјас, коркӧ прӧстӧј рабочӧјјас ԁа кресԏана пӧрісны образованнӧј, војеннӧј ԃелӧ тӧԁысԍ краснӧј команԃірјасӧ ԁа начаԉԋікјасӧ.

Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Арміјалӧн ԁа Војенно-Морскӧј Флотлӧн ӧнија каԁын ем 12 специаԉнӧј высшӧј учебнӧј завеԃеԋіје, коԁјас быԁ во леԇӧны ԋе ӧԏі ԍурс команԃірӧԍ, інжеԋерӧԍ, врачӧԍ ԁа војеннӧј ԃелӧ куԅа мукӧԁ специаԉістјасӧԍ.

Војеннӧј учіԉішщејас бӧрја ԁаԍ вонас ԍетӧны арміјалы ԁа флотлы быԁ во уна ԁаԍ ԍурс команԃірӧԍ ԁа ԏехԋікӧԍ.

Команԁнӧј каԁрјас формірујтан ԃелӧын ӧԏі јона существеннӧј ԁоԍԏіжеԋіјеӧн мі лыԁԃам крепыԁ, тӧԁыԍ, поԉіԏіческі грамотнӧј млаԁшӧј команԃірјаслыԍ колана каԁрјас лӧԍӧԁӧм. Міјан млаԁшӧј команԃір сіјӧ ԋе сӧмын красноармејецлы матысса тӧжԁысьыԍ начаԉԋік. Сіјӧ сылӧн пыр каԁԍа јорт, учіԏеԉ ԁа ԁруг бојевӧј учобаын і ужын. Млаԁшӧј команԃір војна вылын кутас ворсны зев ыжыԁ ԁа вывті важнӧј роԉ. Тајӧ каԁрјассӧ мі быԁ ногӧн быԁтам ԁа совершенствујтам. На пііԍ уна ԍојас ԁа ԍурсјас боԍтӧны колана поԃготовка ԁа лоӧны ԉејԏенантјасӧн.

Краснӧј Арміјаса ԁа Флотса бојец вӧлі пыр, а торјӧн-ԋін бӧрја војаснас асԍыс ԃелӧсӧ тӧԁыԍ воінӧн, революціјалӧн ԃісціплиԋірованнӧј салԁатӧн, аслас рӧԃіналы ԁа соціаԉізм ԃелӧлы преԁаннӧј салԁатӧн. Ԋӧԏі соԁтытӧг веԍкыԁа віԍтала—міјан красноармејецјас ԁа краснофлоԏецјас ԁорыԍ буржыкјӧзӧс ԍӧкыԁ мӧвпыштны. Міјан став ԍԏепеԋјаса ԁа рангјаса команԃір ԁа красноармејец ԁа краснофлоԏец—сіјӧ класс куԅа вокјас. Налӧн інԏересјасыс ӧтувјаӧԍ, најӧ служітӧны соціаԉізм ӧԏі веԉікӧј ԃелӧлы, ӧткоԃа тышкасӧны асланыс веԉікӧј сӧветскӧј рӧԃіна вӧсна. Најӧ јеԃінӧј братскӧј ԍемја.

Краснӧј Арміјаса јӧз—сіјӧ міјан странаса воԇынмуныԍ јӧз.

Буржуазнӧј арміјаса салԁат кірітчысԍӧ ужалыԍ јӧз коԉԉекԏів оломыԍ. Буржуазнӧј законјас веԍкӧԁӧма сетчӧ, меԃым віԇны арміјаӧс бокысаԋ возԃејствіјеыԍ. Армія поԉіԏікаыԍ бокын—віԍталӧ буржуаԅіјалӧн лӧж ԃевіз.

Поԉіԏіка сајын сӧмын салԁатскӧј масса, сіјӧс ԉішітӧма і гражԁанскӧј правајасыԍ і **госуԁарственнӧј олӧм вылӧ** быԁԍікас вԉіјаԋіјеыԍ, но зато—сіјӧ кывзыԍ ӧруԃіје правјашщӧј буржуаԅія ԁа сылы вернӧј начаԉство кіјасын.

Міјан армія ԁа флот олӧны асланыс страна тыр оломӧн. Первој сӧветскӧј парламентын—СССР-са Верховнӧј Сӧветын кӧкјамысԁас кваjт морт ԃепутат Краснӧј Арміјасаԋ ԁа Краснӧј Флотсаԋ. Ужалыԍ јӧзлӧн мукӧԁ преԁставіԏеԉјаскӧԁ ӧтщӧщ налы колӧ решајтны сӧветскӧј госуԁарстволыԍ суԃба, веԍкӧԁлыны уна міԉԉіона сӧветскӧј странаӧн.

Бојецјас ԁа команԃірјас, Краснӧј Арміјаын ԁа Флотын олӧмӧн, оз ԁугԁыны лоны асԍыныс олӧм стрӧітысԍјасӧн ԁа борецјасӧн. Сыыԍ-на унжык. Краснӧј Арміјаын јӧз развівајтӧны ԁа јонмӧԁӧны сіјӧ чертајас, коԁјас лӧԍалӧны соціаԉіԍԏіческӧј выԉ мортлы. Том рабочӧј, кресԏанін ԉібӧ служашщӧј војеннӧј служба војас чӧжӧн вежсӧ тӧԁны вермытӧмӧԇ. Сыӧн Краснӧј Армія ԁа Флот раԁјасыԍ мунан каԁ кежлӧ сіјӧ лоӧ-ԋін поԉіԏіческі зрелӧј мортӧн, тӧԁӧмлунјаслӧн колана запасӧн, куԉтурнӧј кругозорӧн, коммуԋізм ԃелӧлы, аслас соціаԉіԍԏіческӧј рӧԃіна ԃелӧлы преԃаннӧјӧн. Сіјӧ мунӧ армія запасӧ ԃісціплиԋірованнӧј труженікӧн, асԍыс соціаԉіԍԏіческӧј рӧԃіна ԁа асԍыс человеческӧј шуԁ стрӧітысьӧн.

(Вӧԇӧ віԇӧԁ 5 лістбокыԍ).

К. Jе. Ворошiлов јорт речлӧн проԁолженiје

Краснӧj Армiјa ԁa Краснӧj Флот—социаԉiстiческӧj култураԉӧн ԁa социаԉiстiческӧj просвещењiјелӧн школаjас.

Налӧн ем меԁса разнӧj пӧлӧс културно-просветiтеԉнӧj учрежԃенiјеjаслӧн озыр сеԏ, обеспечiваjтӧны позянлун бојецлы ԁa командiрлы пыр возӧ развiваjтчыны. Краснӧj Армiјалӧн ԁa Флотлӧн керкаjас, клубjас ԁa бiбԉиотекаjас —сiјӧ, збыԉыссӧ, аслыс пӧлӧс красноармејскӧj ԁa краснофлотскӧj унiверсiтетjас, кӧнi паскӧԁӧма разнӧj сiкас велӧԁчӧм—војеннӧj, полiтiческӧj ԁa общеобразоватеԉнӧj велӧԁчӧм. Мi благоԁарностӧн пасjам таjӧ ԃелӧын Краснӧj Армiјалы ԁa Флотлы наукаса ԁa iскусствоса јӧзлыԍ—РККА-са ԁa флотса шефjаслыԍ ыжыԁ ԁa ценнӧj отсӧг асланыс лекцiјаjасӧн, ԁокладjасӧн ԁa сӧветскӧj iскусстволыԍ меԁбур образецjас петкӧԁлӧмӧн. **(Аплоԁiсментjас).**

Бојецjас, РККА-са ԁa Војенно-Морскӧj Флотса став лiчнӧj состав тӧԁӧны, мыj сӧмын културнӧjjасӧн, полiтiческi сознатеԉнӧjjасӧн лоӧмӧн наjӧ вермасны обеспечiтны страналыԍ ԁa армiјалыԍ техкiческӧj вынjӧр кужӧмӧн ԁa быԁ боксаԋ iсползујтӧм iмперiаԉiстjаскӧԁ, фашiстjаскӧԁ асланыс рӧԃiна вӧсна, социаԉiзм вӧсна локтан бiтваjасын регыԁжык побеԁа шеԁӧԁӧм могыԍ.

Краснӧj Армiјаса ԁa Војенно-Морскӧj Флотса јӧз—мiјан рӧԃiналӧн стојкӧj ԁa наԁожнӧj ԁорjiсjас. Наjӧ јона ужалӧны асланыс странаса вооруженнӧj вынjаслыс бојеспособност ԁa могущество јонмӧԁӧм вылын. На пӧвсыԍ неԏi сурсӧс пасjӧма сӧветскӧj правiтеԉствоӧн высшӧj госуԁарственнӧj награԁаjасӧн.

Краснӧj Армiја раԁjасын Сӧветскӧj Сојузса ветымын вiт герој. **(Аплоԁiсментjас).** А лоны геројӧн мiјан героiческӧj нароԁ пӧвсын—сiјӧ Сӧветскӧj Сојузса уна сурс меԁбур јӧз пӧвсыԍ меԁса вожынмунысjаслӧн уԃел.

Краснӧj Армiјаса ԁa Флотса бојецjас ԁa командiрjас геројзмлӧн, храбростлӧн, смеллунлӧн ԁa отвагалӧн iсточнiкыс ем мiјан коммунiстiческӧj партiја ԃелӧлы налӧн преԁанност, асьныс рӧԃiна, асьныс нароԁ ԁa веԉiкӧj Сталiнӧс помтӧг раԃејтӧм.

ССР Сојузса вооружоннӧj вынjаслӧн каԁрjас јонӧԍ асланыс боԉшевiстскӧj iԁејностӧн ԁa социаԉiстiческӧj сознаԋјеӧн ԁa револуционнӧj могjас гӧгӧрвоӧмӧн. Краснӧj Армiјаӧс вооружаjтӧ мiјан боԉшевiстскӧj партiја ԁa сылӧн армејскӧj органiзацiја.

Влаԁiмiр Iлјiч Ԉенiн ԁa Сталiн јорт неӧтчыԁ iнԁылiсны, мыj Краснӧj Армiјалӧн гражԁанскӧj војна фронтjас вылын побеԁаjаслӧн вӧлiны позянаӧс армејскӧj коммунiстjас самоотверженност вӧсна ԁa массаjасӧс социаԉiстiческӧја просвещаjтӧм ԁa котыртӧм куԏа сiјӧ уж вӧсна, коԁӧс партiјнӧj органiзацiјаjас, полiторганjас ԁa војеннӧj комiссарjас нуӧԁiсны красноармејецjас ԁa командiрjас пӧвсын.

Мiјан армејскӧj партiјнӧj органiзацiја ӧнiја каԁӧ ем уна лыԁа, јона ӧтувтчӧм, Ԉенiн—Сталiн ԃелӧлы мiјан партiјалӧн преԁаннӧj бојевӧj отр'аԁ. Сiјӧ ем полiтiко-мораԉнӧj стержеԋ, коԁi котыртӧ вооружоннӧj вынjаслыс олӧмсӧ, став ужсӧ.

Армејскӧj парторганiзацiјалы сылӧн ыжыԁ ԁa унасiкас ужын меԁматыса отсасьсӧн ем ԉенiнскӧj комсомол, коԁi армiјаын лыԃԃысӧ мiԉԉонжын мортӧ. **(Аплоԁiсментjас).** Краснӧj Армiјаса ԁa Војенно-Морскӧj Флотса комсомоԉецjас сiјӧ—ужалыԍ јӧз госуԁарство обороналӧн веԉiкӧԉепнӧj, зарнi фонԁ. Наjӧ мунӧны партiјецjаскӧԁ орччӧн, петкӧԁлӧны сувтӧԁӧм целjасӧ воӧԁчӧмын, став ԁa быԁ сiкас сӧкыԁлунjас венны кужӧмын, налы поручiтӧм ԃелӧ бура освоiтӧмын, боԉшевiстскӧj партiјалы ԁa асланыс социаԉiстiческӧj рӧԃiналы беззаветнӧj преԁанностын упорстволыԍ прекраснӧj образецjас.

Ставсојузса ԉенiнскӧj комсомол Војенно-Морскӧj Флот вылын ԁa возԁушнӧj вынjас вылын шефствујтӧмӧн сетӧ налы ыжыԁ ԁa быԁсiкас отсӧг наӧн асьныс могjассӧ олӧмӧ пӧртан ԃелӧын.

Округjаслӧн, флотjаслӧн Војеннӧj Сӧветjас, армiјаса ԁa флотса частjасын ԁa учрежԃенiјеjасын полiторганjас ԁa војеннӧj комiссарjас нуӧԁӧны ыжыԁ ԁa напр'ажоннӧj уж бојецjасӧс ԁa командiрjасӧс полiтiческӧја обслужiваjтӧм куԏа, вооружоннӧj вынjас партiјнӧj ԁa общественнӧj олӧмӧн вескӧԁлӧм куԏа. Налӧн могjасыс ԁa роԉыс ыжыԁ ӧнi, мiрнӧj каԁ условiјеjасын, наjӧ нӧшта јонжыка соԁӧны војна каԁӧ.

Јортjас! Мi быԁ боксаԋ кыщалӧмаӧс капiтаԉiстiческӧj странаjасӧн,—та јылыԍ унаыс вiставлiс Ԉенiн, та јылыс мулътӧг вiсталӧ Сталiн јорт. Капiтаԉiстiческӧj странаjас сiјӧ—мiјан страналы, социаԉiзм страналы, рабочӧjјаслӧн ԁa крестаналӧн госуԁарстволы мӧԁ, пыр ԁa неiзбежнӧ вражԃебнӧj мiр. Сы вӧсна мiјан классӧвӧj врагjас, меԁвоԁӧр ԁa торјӧн-нiн фашiстjас, социаԉiстiческӧj отечество ԁорjан ԃелӧын Краснӧj Армiја ԁa Флот каԁрjаслыԍ тӧԁчанлунсӧ зев бура гӧгӧрвоӧмӧн, вӧчлiсны ԁаj возӧ кутасны вӧчны ставсӧ, нiнӧм возӧ сувтӧг, меԁым iмеiтны ԁоступ наjӧ среԁаӧ, iмеiтны сенi асьныс агентура, шпiонjасӧс, преԁатеԉjасӧс ԁa ԃiверсантjасӧс.

Таjӧ сiԇi i артмiс.

Фашiстскӧj ԁa мукӧԁ провокаторjаслы ԁa разведчiкjаслы уԁаjчiс нужԁӧны асьныс шщупаԉцӧсӧ Рабоче-Крестанскӧj Краснӧj Армiја ԁa Војенно-Морскӧj Флот раԁjасӧ.

Краснӧj Армiјаын ԁa Војенно-Морскӧj Флотын уна војас чӧж ԇебсӧмӧн оруԁујтлiсны рӧԃiналӧн сещӧм матерӧj преԁатеԉjас, шпiонjас, кыԇi Тухачевскiј, Гамарнiк, Јакiр, Уборевiч, Орлов, Корк, Луԁрi, Ејԁеман, Сiвков ԁa ез еща мукӧԁjас не iчӧтжыка матерӧj ԁa поԁлӧj iзменнiкjас.

Таjӧ војенно-фашiстскӧj банԁаыс ԁыр ԁa тщатеԉнӧ ԇеблiс асьыс преԁатеԉскӧj ԃелӧjассӧ. Сiјӧ оруԁујтлiс гусӧн, асьныс отечество, асьныс армiја ԁa флот преԁаваjтӧмӧн ԁa вузавлӧмӧн.

Рӧԃiналы iзменаыс, Рабоче-Крестанскӧj Краснӧj Армiјалы iзменаыс војенно-фашiстскӧj банԁiтjас, преԁатеԉjас ԁa шпiонjас нуiсны заслужiтӧм кара. Наjӧс чышкыштӧма му вылыԍ, быроԁӧма. **(ԁыр нужалан аплоԁiсментjас).**

Војенно-фашiстскӧj банԁаӧс быроԁӧм бӧрын ԁa асьыс раԁjассӧ проԁажнӧj, iзменнiческӧj мерзостъ весалӧм бӧрын, Краснӧj Армiја лоiс iмуртавны позтӧма јонжыка крепыԁӧн, Ԉенiн—Сталiн партiја гӧгӧр, мiјан Рабоче-Крестанскӧj правiтеԉство гӧгӧр нӧшта јонжыка монолiтнӧјӧн ԁa спаjаннӧjӧн. **(Аплоԁiсментjас).**

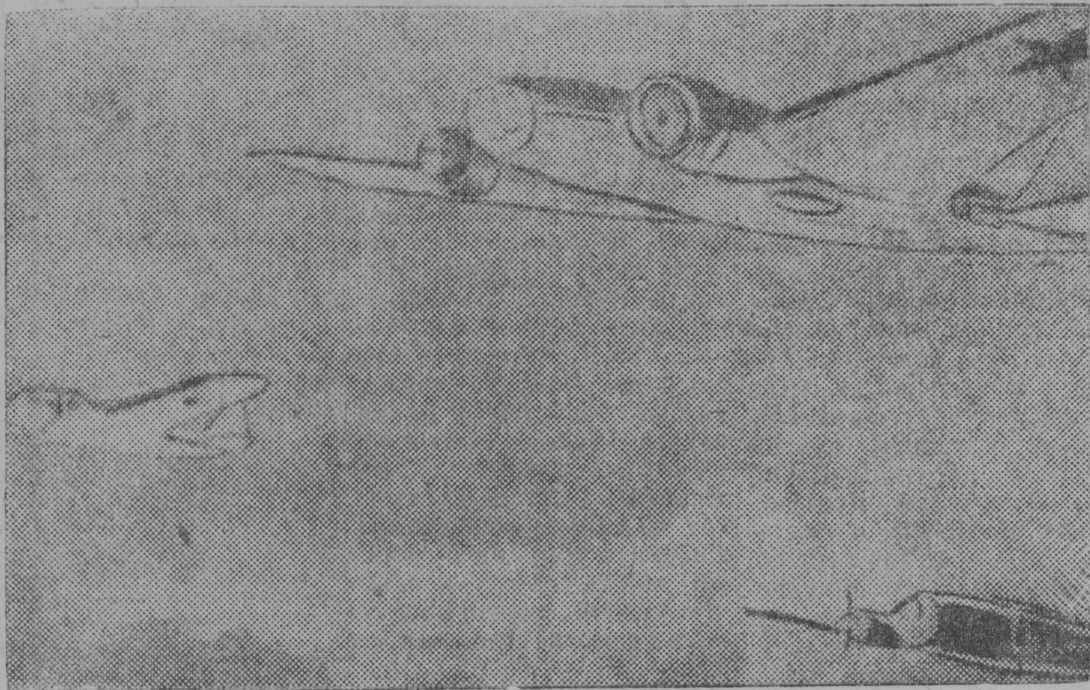
Рабоче-Крестанскӧj Краснӧj Армiја ԁa Војенно-Морскӧj Флот вӧлi ԁa век лоасны асланыс веԉiкӧj сӧветскӧj нароԁлӧн торјӧԁтӧм составнӧj јукӧнӧн.

Ставлы, коԁi мӧвпалӧ нароԁӧс ԁa армiјаӧс поԁлӧја пӧрјавлыԍ преԁатеԉjас ԁа' шпiонjас пыр слабмӧԁны Сӧветскӧj Сојузса вооруженнӧj вынjаслыс мощсӧ, коԁjысны мiјан госуԁарство крепост улӧ, мi шуам:—просчiтаjтчiнныԁ, госпоԁа! Тiјанлыԍ картiтӧ нӧшта ӧтчыԁ ԁa ԇiкӧԇ вiӧма **(бурнӧj аплоԁiсментjас).**

А наjӧс, коԁjаслӧн порочнӧj ԁушаыс способнӧj рӧԃiналы iзменiтӧм вылӧ, кущӧм кӧт ескӧ ез вӧв сԃелка вылӧ классӧвӧj врагкӧԁ, мi преԁупреждаjтам—iзмена, преԁатеԉство, шпiонство ԁa нароԁлы ԁa госуԁарстволы паныԁ ташӧм сама став гнуснӧj преступԉенiјеjас кутасны век ԁa обязатеԉнӧ помасны налы позорнӧj смертӧн.

Јортjас! Классӧвӧj враг хiтрӧj, наглӧj ԁa коварнӧj—таjӧ ставлы бура тӧԁса. Сiјӧ ез пукты ԁa некор оз пукты асьыс отравiтӧм ӧружiјесӧ. Мi ог iмеiтӧ та вӧсна право сетчыны благоԁушiјелы, манiловщiналы. Мi—војеннӧj јӧз ԁолженӧԍ ԁa лоам со пӧв бԃiтеԉнӧjӧнжыкӧн, осмотрiтеԉнӧjӧнжыкӧн, внiматеԉнӧjжыкӧн мiјанӧс кыщалысjас ԁiнӧ, буржыка кутам стрӧiтны асьным уж ԁa сiјӧн обеспечiтам олӧмлӧн став боклыԍ, мiјан Рабоче-Крестанскӧj Краснӧj Армiја ԁa Војенно-Морскӧj Флот строiтеԉстволыԍ ԁa совершенствујтӧмлыԍ нӧшта бурнӧjжык кыптӧм.

Командiрjаслы, начаԉнiкjаслы, ԁa торјӧн-нiн полiторганjаслы ԁa комiссарjаслы колӧ памјатујтны ԁa некор не вунӧԁны, мыj сӧмын напр'ажоннӧj, разумнӧj, органiзованнӧj ужкӧԁ сочетаjтана боԉшевiстскӧj бԃiтеԉностӧн мi обеспечiтам асьнымӧс мiјан среԁаӧ iностраннӧj развеԁкаjас сујсӧмыԍ, сӧмын таjӧ тӧԁын вiзам асьнымӧс классӧвӧj врагjас гнуснӧj зiлӧмjасыс отравiтны асланыс јаԁӧн слаб ԁухаjасӧс. Полiторганjас ԁa комiссарjас ужалӧны уна, но ԁолженӧԍ ужавны нӧшта унжык, нӧшта чоткӧја, нӧшта буржыка. Наjӧ ԁолженӧԍ ԁa кутасны ужавны—сталiнскӧја. **(Аплоԁiсментjас).**

Самоԉотjаслӧн звено.

Краснӧj Армiја ԁa Војенно-Морскӧj Флот асьныс могjассӧ тырвыјӧ пӧртасны олӧмӧ

Јортjас! Сӧветскӧj Сојузӧс быԁ боксаԋ кыщалӧны капiтаԉiстiческӧj госуԁарствоjас. Сӧветскӧj Сојуз му вылын ԇiк-на ӧтi госуԁарство рабочӧjјаслӧн ԁa крестаналӧн. Сiјӧ, мiјан социаԉiстiческӧj госуԁарство, кыԇi человечестволӧн пеԁӧвӧj аванпост, сулалӧ важ капiтаԉiстiческӧj мiрлыԍ завојујтӧм позiцiјаjас вылын, таын веԉiчаjшӧj заслуга мiјан рабочӧjјаслӧн ԁa крестаналӧн. Но, социаԉiзмлӧн ԇiк ӧтi странаӧн-на лоӧмӧн, сiјӧ пыр ортсысаԋ војеннӧj ускӧԁчӧм опасност вожын.

Сталiн јорт таjӧ лунjасӧ комсомоԉец Иванов јортлы аслас вочакывјын вiсталiс тащӧмтор:

„Збылыԍ, вӧлi ескӧ тешкоԁ ԁa глупӧ тупкыны сiнjас капiтаԉiстiческӧj кыщалӧм факт вылӧ ԁa мӧвпавны, мыj мiјан ортсыса врагjас, напрiмер, фашiстjас оз боԍтчывны лӧсалан случајын вӧчны СССР вылӧ војеннӧj ускӧԁчӧм. Сiԇi вермасны мӧвпавны сӧмын сiнтӧм бахвалjас либӧ ԇебсӧм врагjас, коԁjас кӧсјӧны унмовскӧԁны нароԁӧс".

Сталiн јорт таjӧ кывјасӧн вiсталӧма ставсӧ.

Мiјан правiтеԉстволӧн ԁa нароԁлӧн меԁса мiроԉубiвӧј полiтiка оз вермы гарантiрујтны мiјанӧс агрессiјаыԍ.

Мiјан нароԁ, сылӧн вынјӧра социаԉiстiческӧj госуԁарство, Рабоче-Крестанскӧj Краснӧj Армiја ԁa Војенно-Морскӧj Флот—со сiјӧ вынjас, коԁjас служiтӧны ԇiк ӧтi паԁмӧг буржуаԇiјалӧн агрессiвнӧj, торјӧн-нiн фашiстскӧj јукӧнлы, коԁi ԁастысӧ ускӧԁчыны војнаӧн мiјан рӧԃiна паныԁ.

Комсомоԉец Иванов јортлы сiјӧ-жӧ вочакывјын Сталiн јорт вiсталiс:

(Помсӧ вiԇӧԁ 4 лiстб.).

К. Је. Ворошілов јорт речлӧн пом

„Колӧ быԃ ног јонмӧԁны ԁа укрепітны мијанлыԍ Краснӧј Армија, Краснӧј Флот, Краснӧј Авіација, Осоавіахім. Колӧ мијанлыԍ став јӧзӧс віԅны мобіԉізационнӧј ԁаԍлун состојаԋіјеын војеннӧј усԍкӧԁчӧм опасност воԅын, меԃым ԋекущӧм „случајност“ ԁа мијан ортсыса врагјаслӧн ԋекущӧм фокусјас ез вермыны суны мијанӧс ԋемвіччыԍтӧг“.

Со поԉіԏіческӧј јеванґеԉіје ԁа ԃејствіјејаслӧн программа мијан государстволы, став народлы ортсыса поԉіԏіка јукӧнын, војеннӧј усԍкӧԁчӧмјасыԍ аԍнымӧс ԁорјан ԃелӧын. (**Аплоԃісментјас**).

Рабоче-Креԍԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот—Сӧветскӧј Сојузса вооружоннӧј вынјаслӧн став ԉічнӧј состав, Стаԉін јорт кывјасӧ кывзыԍӧмӧн, кутас вӧчны ставсӧ, мыј насаԋ завіԍітӧ, меԃым нӧшта јонжыка јонмӧԁны ԁа укрепітны асԍыным раԁјас, нӧшта упорнӧјжыка ужавны асԍыным бојевӧј вынјӧр усовершенствујтӧм вылын ԁа пыр лоны ԁаԍӧн ԁа ԋепременнӧ способнӧјјасӧн ԋе сӧмын ԍетны колана отпор кӧԏ кущӧм ԁа кӧн-кӧԏ ез вӧв мијан вылӧ усԍкӧԁчыԍ враглы, но і бырӧԁны сіјӧс, асланым сӧветскӧј му вылӧ леԅлытӧг. (**Аплоԃісментјас**).

Јортјас! Мијан вооруженнӧј вынјас—сіјӧ сӧмын воԅынмуныԍ отр‘аԁ 170 міԉіона армијалӧн, соціаԉізм ԃелӧ вӧсна, Лењін—Стаԉін веԉікӧј ԃелӧ вӧсна бојецјаслӧн. Најӧ аслас вынјӧра народ авангарԃын на вылӧ правіԏеԉствоӧн, парԏіјаӧн, веԉікӧј Стаԉінӧн пуктӧм могјассӧ пӧртасны олӧмӧ ставнас. (**Аплоԃісментјас**).

Меԁ олас мијан ԁоблеԍтнӧј Рабоче-Креԍԏанскӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот! (**Ԃыр ԋужалан аплоԃісментјас**).

Меԁ олас веԉікӧј, вынјӧра ԁа ԋепобеԃімӧј Сӧветскӧј народ! (**Ԃыр ԋужалан аплоԃісментјас**).

Меԁ олас славнӧј побеԁоносӧј парԏіја, Лењінлӧн—Стаԉінлӧн парԏіја! (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Меԁ олас мијан веԉікӧј Стаԉін! (**Бурнӧј, ԁыр лӧԋавтӧм аплоԃісментјас, ставӧн сувтӧны, горӧԁӧмјас: „Ура Стаԉін јортлы!“, „Меԁ олас соціаԉізм страналӧн маршал Ворошілов јорт!“ Ставӧн вӧчӧны овација Стаԉін јортлы**).

„Ԉогкӧј каваԉерijалӧн ԍігналјас

Мијан комсомоԉскӧј орґаԋізацијаса „ԉогкӧј каваԉерија“ группа прӧверітіс колхозјасын тувсов кӧԅа кежлӧ лӧԍӧԁчан уж мунӧм. Лоіс аԅԅӧма, мыј Каԉіԋін ԋіма колхозса весԍкӧԁлыԍјас омӧԉа нуӧԁӧны тувсов кӧԅа кежлӧ ԁаԍтыԍӧм. Іԁ кӧјԁыԍыԍ кынԅі мукӧԁ кӧјԁыԍјас абу-на весалӧма. Уна плуг ремонԏірујттӧм-на, а ԏеԉегајас ԁа піԋајас ремонԏірујтӧмӧ абу-на боԍтчылӧмаӧԍ. Пӧјім план ԍерԏі колӧ чукӧртны 30 центԋер, а чукӧртӧма сӧмын-на 4 центԋер, колан 30.900 мајӧгыԍ лӧԍӧԁӧма сӧмын-на 900 мајӧг. Кӧрым абу тырмымӧн. Вӧвјас кӧԅіг кежлӧ абу ԁаԍӧԍ.

Абу јона бур положеԋіјеыс і „1-ој мај“ ԋіма колхозын. Ԋоԉ бріґаԁа пӧвсыԍ сӧмын ӧԏіын нуӧԃӧма інвентар ремонԏірујтӧм. Міԋераԉнӧј уԃобреԋіје заптӧма зев еща.

Ԅік мӧԁ коԃ положеԋіјеыс „17-ӧԁ Окԏабр“ ԋіма колхозын. Сені став кӧјԁыссӧ-ԋін весалӧма ԁа прӧверітӧма чужанлунсӧ. Кӧјԁыссӧ лӧԍӧԃӧма, веԍіг план ԍерԏі унжык. Інвентар ремонԏірујтӧма. Кӧԅа кежлӧ фураж заптӧма тырмымӧн. Лӧԍӧԃӧма колана мынԃа міԋераԉнӧј уԃобреԋіјејас: пӧјім, суперфосфат, каԉіјнӧј сов. Сӧмын омӧԉ сіјӧ, мыј абу колана помешчеԋіје вӧвјаслы, олӧны торја колхоԅԋікјас ґіԁјасын. Вывтіԋін омӧԉ вӧв віԅан іныс 2-ӧԁ бріґаԁалӧн.

Кӧрткерӧс ԍіктса комсомоԉскӧј орґаԋізацијаса ԍекретар
М. П. Размыслова.

Реԁакцијаԍаԋ. — Кӧрткерӧсса комсомоԉскӧј орґаԋізацијалы колӧ ԋе сӧмын выјавԉајтны тырмытӧмторјас, но і шеԁӧԁны нaјӧс бырӧԁӧм. Наԃејтчам, мыј Размыслова јорт мӧԃыԍ ґіжас сы јылыԍ, мыј нaјӧ вӧчісны колхозјаслы тувсов кӧԅа кежлӧ лӧԍӧԃчӧмын отсӧг ԍетӧм куԅа.

Стахановкајасӧс прімітӧма комсомолӧ

Којгорт механіԅірованнӧј вӧрпунктса Куԅјоԉ участокын ужалыԍ кыскаԍыԍтыԍачԋіцајас Хріԍԏіна Тонкіх, Ԉуԃміла Торопова ԁа Анна Торопова кӧсјыԍісны стахановскӧј тӧлысӧ кыскыны 450 кубометрӧн морт вылӧ. Ӧні нaјӧ быԃлун лунԍа нормасӧ тыртӧны соԁтӧԁӧн.

Хріԍԏіна Тонкіхӧс, Анна ԁа Ԉуԃміла Тороповајасӧс первічнӧј комсомоԉскӧј орґаԋізација прімітіс комсомол раԁӧ.

Ԍ. Череԁов.

„СССР-ын ем пустыԋа Сахара“... (?!)

Пезмӧгса (Шојнаты р-н.) ԏерріторіаԉнӧј орґаԋізацијаса поԉітграмота велӧԁан школаын пропаганԃіст Легԃенко омӧԉа гӧтӧвітчӧ заԋаԏіјејас кежлӧ: конспект ԋекор оз овлы, веԍіг матеріалнас ԅік тӧԁмаԍтӧг локтӧ нуӧԁны заԋаԏіјесӧ. Сы вӧсна ӧԏі заԋаԏіје вылын сіјӧ, Сӧветскӧј Сојуз озырлун јылыԍ вісталігӧн, вісталіс мыј СССР-ын ем пустыԋа Сахара. Сӧмын сені, кор велӧԁчыԍјас ԁоказітісны, мыј Сахара пустыԋа абу СССР-ын, а Афрікаын, Легԃенко јорт прізнајтчіс, мыј сіјӧ ез гӧтӧвітчы заԋаԏіје кежлӧ, велӧԁчыԍјассӧ ічӧт грамотаа јӧзӧн лыԃӧԁӧмӧн.

Таԅі, Легԁенко јорт, отноԍітчыны пропаганԃістскӧј уж ԁінӧ оз поԅ.

Латкін.
Кыԋева.

Ыстім соԁтӧԁ 4 комсомоԉецӧс

Ԃоԅса (Сыктывԁін рајон) комсомоԉскӧј орґаԋізацијаса 3 комсомоԉец ужалӧны вӧрын арԍаԋыс-ԋін. Ӧні стахановскӧј тӧлыԍ кежлӧ ыстім соԁтӧԁ ԋоԉ комсомоԉецӧс.

Комсомоԉецјас нуӧԃӧны щӧщ і колхозјасын массово-разјаԍԋіԏеԉнӧј уж стахановскӧј тӧлыԍ куԅа.

Потапов.

Котыртӧма комсомоԉскӧј орґаԋізација

1937-ӧԁ во завоԃітчігӧн „Воԅӧ“ колхоз берԁын ез вӧв ԋіӧԏі комсомоԉец, а ӧні ем сені 11 морта комсомоԉскӧј орґаԋізација. Кыкӧн на пӧвсыԍ нывјас. Ԃа арнас кык комсомоԉец мунісны-ԋін Краснӧј Армијаӧ. 1938-ӧԁ воԍа јанвар тӧлысӧ прімітӧма комсомолӧ 2 мортӧс. Комсомоԉскӧј орґаԋізација лоіс котыртӧма рајкомолса ужалыԍјас отсӧгӧн.

Ԋ. Попов.

„Јермак“ Ісланԃија ԁорын

„ЈЕРМАК“-лӧн борт, февраԉ 23-ӧԁ лун, 02 час 30 мінут. (ТАСС ԍпецкорр. Раԃіо). Мунам Ісланԃија берӧгјасԍаԋ 12 міԉа ылнаті. Тӧлыстӧм војԍа пемыԃын тӧԃчӧны жужыԁ гӧрајаслӧн ԍілујетјас, југјалӧны мајакјас.

Ісланԃија асыввыв берӧгса уна фіорԁјас пӧвсыԍ ӧԏі ԁорӧ сувтам віччысны „Мурманецлыԍ“ локтӧм, коԁлы колӧ ԍетны отсӧг.

ТРОЈАНОВСКІЈ.

Чукӧстісны орԁјыԍны

Кібра ԋСШ-са велӧԁчыԍјас ԁа велӧԁыԍјас чукӧстісны Палаԅԅа ԋСШ-са велӧԁчыԍјасӧс ԁа велӧԁыԍјасӧс орԁјыԍны велӧԁчан во бура помалӧм куԅа ԁа воспітаԏеԉнӧј уж паскӧԁӧм куԅа.

Ԋ. Горінов.

Кітајын војеннӧј ԃејствіјејас

ВОЈВЫВ КІТАЈЫН

ХАԊКОУ, 22. Бејпін-Хаԋкоускӧј кӧрттуј фронт вылын јапоԋецјас наступајтӧны воԅӧ Сінԍанԍаԋ (Хенаԋ провінцијалӧн војвыв јукӧн) рытыввылын. Хуцԅа, Ԍуу ԁа Цԅаоцԅа (Хуајцін-Ԃакоускӧј кӧрттујлӧн рытыввыв јукӧн) станцијајас рајонын бојјас мунӧны ԋоԉӧԁ суткі-ԋін. Кыкнанла ԁорԍаԋыс емӧԍ гырыԍ воштӧмјас.

Јапоԋецјас тылын Кітајскӧј парԏізанјаслӧн ԃејствіјејас пыр јонжыка і јонжыка паԍкалӧны. Бејпін-Хаԋкоускӧј кӧрттуј куԅа ветлыԍ појезԁјас волӧны сӧмын Чансінԃаԋ станцијаӧԅ (Бејпінԍаԋ 21 кілометр лунвылын).

Шанԍі провінцијаса центраԉнӧј јукӧнын јапонскӧј војска нуӧԁӧны Ԉінші кар вылӧ лунла ԁорԍаԋ і војла ԁорԍаԋ наступајтӧм. Ԉіншіԍаԋ рытыв-војвыв рајонын кітајскӧј војска чорыԁ бој бӧрын боԍтісны Ԃамајцԅао.

ЦЕНТРАԈНӦЈ КІТАЈЫН

ХАԊКОУ, 22. Ԏаԋцԅіԋ-Пукоускӧј кӧрттуј лунвыв участокын февраԉ 21-ӧԁ лунӧ 200 морта јапонскӧј отр‘аԁ мӧԃліс вужны Шан-Јао ју Бенпуԍаԋ 30 кілометра рытыввылӧԁ. Унжык јапоԋецсӧ віӧма. Мукӧԁыс бӧрыԋтчісны.

Хуајуаԋ карса (Бенпуыԍ рытыввылын) вооружітчӧм насеԉеԋіје ујезԁса начаԉԋік весԍкӧԁлӧм улын бӧрја лунјас чӧж нуӧԁӧ бојјас карса окрестноԍтын јапонскӧј војскакӧԁ.

ХАԊКОУ, 22. Февраԉ 21-ӧԁ лунӧ Чжецԅан провінцијаын кітајскӧј самоԉотјас бомбарԃірујтісны Ханчжоуса јапонскӧј аероԃром. Офіціаԉнӧј јуӧртӧмјас ԍерԏі аероԃром вылын жугӧԁӧма кӧкјамыс јапонскӧј самоԉот. Став кітајскӧј самоԉотјас воісны благополучнӧ бӧр асланыс базајасӧ.

Іспаԋијаса фронтјас вылын

(*Паріжԍаԋ ТАСС јуӧртӧмјас ԍерԏі*)

АСЫВВЫВ (АРАГАНСКӦЈ) ФРОНТ

Еспаԋ агентство јуӧртӧм ԍерԏі, февраԉ 21-ӧԁ лунӧ Теруеԉ ԁінын воԅӧ муніс чорыԁ тыш. Респубԉіканскӧј војска, воԅӧ упорнӧја обороԋајтчӧмӧн, вӧчісны гырыԍ воштӧмјас мјаԏежԋікјаслы, коԁјас шыбитісны бојӧ асԍыныс бӧрјӧм чаԍтјас, коԁјасӧс поԁԃержівајтԍісны арԏіԉԉерија ԁа авіација біӧн.

Војшӧр бӧрын асыввыв фронтӧн команԃујтыԍ јуӧртіс, мыј мјаԏежԋікјасӧн Теруеԉ кыщалӧм вӧсна, респубԉіканскӧј чаԍтјас, коԁјас вӧліны карын, получітӧм пріказаԋіје олӧмӧ пӧртӧмӧн, орӧԁісны мјаԏежԋікјаслыԍ кыщсӧ ԁа петісны карыԍ.

Теруеԉ евакуірујтыԍ чаԍтјас ӧтувтчісны респубԉіканскӧј војскакӧԁ ԁа вӧчісны веԉ уна кучкӧм мјаԏежԋікјаслы, налыԍ вынјассӧ бырӧԃӧмӧн, коԁјас вӧліны јона матын Теруеԉԍаԋ.

ЦЕНТРАԈНӦЈ ФРОНТ

Еспаԋ агентство јуӧртӧм ԍерԏі, февраԉ 21-ӧԁ лунӧ Еԉ Парԁо секторын (Маԁріԁԍаԋ рытыввојвылын) респубԉіканскӧј арԏіԉԉерија лыјліс мјаԏежԋікјаслыԍ поԅіцијајас Аравока ԁорын. Респубԉікаԋецјас біӧн бырӧԃӧма мјаԏежԋікјаслыԍ укрепԉеԋіјејас ԁа торјӧн укрепԉоннӧј пункт Ԍерро Ерштаыԍ. Мјаԏежԋікјас вочавіԅісны респубԉіканскӧј ԉіԋіјајас бомбарԃірујтӧмӧн, а ԍеԍԍа леԅісны атакаӧ марроканскӧј чаԍтјас. Респубԉікаԋецјас атакујтыԍјасӧс шыбласны гранатајасӧн. Атакујтыԍјас пӧраԁоктӧг пышјісны. Сы бӧрын респубԉікаԋецјас атакујтісны мјаԏежԋікјасӧс ԁа боԍтісны налыԍ переԁовӧј ԉіԋіјајассӧ, кӧні вӧлі зев уна војеннӧј снар‘ажеԋіје. Бој местаӧ муныԍ мјаԏежԋікјаслыԍ пополԋеԋіјејас вӧлі разӧԁӧма налы ԍӧкыԃ воштӧмјасӧн.

АВІАЦІЈАЛӦН ԂЕЈСТВІЈЕЈАС

Еспаԋ агентство јуӧртӧ, мыј февраԉ 22-ӧԁ лунлы паныԃа војӧ фашістскӧј самоԉотјаслӧн ескаԃріԉја, воԍса мореԍаԋ петкӧԃчӧмӧн, кӧсјіс вӧчны Барԍелона вылӧ усԍкӧԁчылӧм. Но фашістскӧј самоԉотјасӧс вӧлі аскаԁӧ встреԏітӧма респубԉіканскӧј ԅеԋітнӧј батарејајаслӧн вына біӧн ԁа, кар вылӧ усԍкӧԁчыны вевјавтӧг, пышјісны, асԍыныс став бомбајассӧ мореӧ ԁа кар сајса воԍса му вылӧ шыбытӧмӧн.

Воԅ асылын фашістскӧј самоԉотјас выԉыԍ матыстчісны Барԍелона ԁінӧ мореԍаԋ, но нaјӧс сіԅ-жӧ вӧлі успешнӧ вӧтлӧма респубԉіканскӧј ԅеԋітнӧј арԏіԉԉеріјаӧн.

Еспаԋ агентство переԃајтӧ, мыј Теруеԉ гӧгӧрын бӧрја бојјас ԁырјі тышкаԍан поԉе вестын јенежыԍ быԃса лунјасӧн вӧлі тырӧма быԃԍікас ԋемецкӧј ԁа італјанскӧј маркајаса ԁа ԏіпјаса фашістскӧј самоԉотјасӧн.

Піратскӧј усԍкӧԁчылӧм

ПАРІЖ, 22. Ґавас јуӧртӧм ԍерԏі, талун Ваԉенԍіјаԍаԋ 15 міԉа ылнаын вӧлі „тӧԁтӧм“ самоԉотјаслӧн французскӧј пароход „Праԁо“ вылӧ піратскӧј усԍкӧԁчылӧм. Самоԉотјас лыјлісны пароход пуԉемјотјасыԍ. Раԋітісны ӧԏі мортӧс. Усԍкӧԁчылӧм местаӧ муніс французскӧј контрміноносец.

Отв. реԁактор
Г. І. ТОРЛОПОВ.

Уполн. Главлита № 524. Типография УМП, г. Сыктывкар, Дом печати. Тираж 3390.